

NESEKMĖS PRIEŽASTYS

NEPAISANT PRANAŠUMO, AMERIKIEČIAI VIS DAR NEPAJĖGIA PAKLUPDYTI ŠIAURINIO VIETNAMO. — TO KEISTO REIŠKINIO ŠAKNYS SLYPI TAME, KAD KARAS IKI ŠIOL VEDAMAS PAGAL PRIEŠO NUSTATYTAS TAIŠYKLES.

VYTAUTAS MESKAUSKAS

Žinios apie pagyvėjusius karo veiksmus Vietname ryškiai rodo, kad prieš apginklavimas ir net moralė yra palyginti labai geri. Tai lygiuodija, kad ligšiolinės daug skaitlingesnės ir nepalyginamai geriau apginkluotos amerikiečių kariuomenės pastangos nebuvo visai sėkmingos. Tiesa, visi didesni mūšiai iki šiol buvo laimėti, tačiau tai dar nesako, kad bus laimėtas ir visas karas. Pagal paties gen. Westmoreland duomenis, prieš skaičius pietiniame Vietname, kuris 1966 metų pradžioje buvo 230.000, iki metų pabaigos paaugo iki 280.000, nepaisant to, kad priešas kas mėnesį netenka apie 13.000 užmuštų, sužeistų ir perbėgėlių.

Tiesa, partizaninis karas, kuriame sunku išskirti draugą nuo priešo, reikalauja maždaug 12 prieš 1 karių santykio, ir tokiu būdu nėra stebėtina, kad partizaninis veikimas dar nėra užgniautas. Net tokiuose Phillinuose dabar dar prisiskaitoma keli, jei nekeleliolika tūkstančių komunistinių partizanų. Ir tai

po 20 metų kovos! Tokiu būdu paskiri partizanų teroro veiksmai būtų, galima sakyti, visai natūralūs reiškiniai. Kas stebina, yra šiaurinio Vietnamo pastangos ir toliau siųsti į pietinį Vietnamą didesnius kariuomenės junginius ir jų noras stoti į kovą su geriau apginkluotais amerikiečiais.

Chesly Manly, Chicago Tribune korespondentas, kelis sykius lankęsis Vietname, visai atvirai teigia, kad JAV nelaimi šio karo dėl sau pačių užsidėtų karo vedimo taisyklių. Visų pirma JAV pareiškė ir vis iškilmingai kartoja, kad jos nenorinčios nugalėti šiaurinio Vietnamo ar pakęsti jo komunistinio režimo. Tiesa, jis bombarduojamas, bet tik labai ribotu mastu. Pavyzdžiui, šiaurinio Vietnamo aerodromai, iš kur pakyla Mig'ai pasitikti amerikiečių lėktuvų, buvo pradėti bombarduoti visai neseniai ir tai dar ne visi, pagal teoriją, kad jie amerikiečiams visai nekludo, nes... Mig'ai neskrenda į pietinį Vietnamą. Taip pat iki šiol visai nebuvo užblokuotas Haiphongo uostas bei bombarduoti kiti prieš gyvybiniai taikiniai, kaip hidroelektros stotys, kurių pylimų išgriovimas atneštų katastrofinių pasekų.

Karių nuomone, jei anksčiau nurodytų priemonių būtų griebtasi, karą su šiauriniu Vietnamu būtų labai lengva laimėti. Iš kitos pusės, tos priemonės galėtų priartinti totalinį karą su komunistinėm galybėm — raudonąja Kinija ir Sovietų Sąjunga, kurias siejanti bendro apsigynimo sutartis nėra atšaukta, nepaisant visų ideologinių skirtumų.

Tokiu būdu išeina, kad karo negalima laimėti dabartinėmis priemonėmis, o tolimesnis karo išplėtimas galėtų privesti prie trečiojo pasaulinio karo. Anot Jungtinių Tautų gen. sekretoriaus U Thant, šio karo pirminė stadija faktinai jau ir yra prasidėjusi. Gal yra dar trečia išeitis? Tokia būtų palikimas šiaurinio Vietnamo ramybėje, siekiant ginti pastovią liniją, kad ir dabartinę taip vadinamą neutralią zoną, nuo prieš antpuolių. Ta zona pati nėra labai ilga, tačiau reikia atsiminti, kad prieš tiekimas ir infiltracija iki šiol ėjo ne tiek per jėgas aplinkinius kelius per Laosą ir Kambodiją. Tokiu būdu apsigynimo linija turėtų nusitęsti tiesiog į Vakarų iki Mekongo upės ir pasiektų apie 160 mylių ilgio. Jos apgynimas reikalautų maždaug 160.000 karių ir, svarbiausia, ji vistiek neuždarytų visų plyšių, per kuriuos komunistai skverbiasi į pietinį Vietnamą, pvz. Kambodijos uosto Sihanoukville, į kurį plaukia Kinijos ir kitų komunistinių valstybių laivai su žmonėmis ir medžiaga. Tokiu būdu išlaidos išlaikyti tą liniją būtų didesnės negu, kad būtų iš jos naudos. Savo judrumo dėka amerikiečiai visados gali viešon vieton greičiau sutraukti daugiau kariuomenės ir kiek didesni prieš junginį sumušti, jei jis prieš tai nespės pasitraukti.

Dėl viso to, Maginot linijos koncepcija Vietnamo kare yra nepriimtina ir nelieka nieko kito, kaip padidinti spaudimą į šiaurinį Vietnamą. Bet kita pusė, turėdama daug geresnės sąlygas blefui, gąsdina, kad tai prives prie kiniečių įsikišimo. Kinijos ministras pirmininkas Ču En-lai visai aiškiai pareiškė pas jį nusiųstam Chicago Daily News bendradarbiui Simon Maley, kad kiniečiai įsimašys į tą karą, jei Hanoi to paprašys (Nukelta į 2 psl.)

Veiksnių konferencijoje Clevelande susitikę Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkai dr. J. Valiūnas ir J.J. Bachunas sutarė dėl tarpusavio glaudesnio bendradarbiavimo.

V. Pilodžinsko nuotrauka

AUKSINIAI RŪPESČIAI IR BALTŲ TARYBA LONDONE

Atsivertę vienintelio Vakarų Europos lietuvių laikraščio Europos Lietuvio paskutinįjį puslapį, viršutiniame kairiajame kampe jau kelintą savaitę matysime riebiai atspausdintą skiltį, užvardintą "Puslapio fondas". Rašant, tan fondu jau susikaupė daugiau kaip 700 svarų, kuriuos sudėję Britanijos lietuviai, o tai negausiai ir, su Amerika lyginant, tikrai neturtingai Britanijos lietuvių bendruomenei iš tiesų gana stambi suma. Bet tas Puslapio fondas vis dar tebeauga, ir šios salos lietuvių matomai jam rodo savo pritarimą, netgi entuziazmą.

To fondo mintį pagimdė pačios gyvenimo aplinkybės, idėja, be abejo, buvo pasiskolinta iš anos garsiosios lapkričio demonstracijos New Yorke, o iniciatoriais bei vykdytojais yra D. Britanijos Liet. S-gos valdyba.

Kosyginui viešint Londone, o po jo lankymosi visu aštrumu iškilus Baltijos aukso reikalui, Britanijos lietuvių ir aplamai baltiečių veikėjams iškilo eilė skubių, svarbių ir neatidėliotinų politinių užduočių, kurių vykdymui reikėjo ne tik

gabių žmonių, laiko ir energijos, bet — kaip tokiais atvejais paprastai būna — ir lėšų. Londono ACENo posėdyje paaiškėjus, kad Pavergtųjų Europos Tautų Seimas kaip toks jokių žmonių ryšium su Kosyginu vizitu nedarys, baltiečiai ryžosi veikti savo jėgomis. Tada ir iškilo mintis pasaulinio garso ir įtakos turinčiame The Times dienraštyje užsisakyti visą puslapį, jame iškeliant Baltijos valstybių padėtį ir ginant jų politines pozicijas. Planą vykdant visiems baltiečiams kartu, lietuviams tektų trečdalis visų išlaidų, o jos — kaip žinome — yra didelės.

Tuo metu kaip tik vyko DBLS metinis atstovų suvažiavimas, kuriame DMLS pirmininko Juozo Vilčinsko iniciatyva ir buvo pradėtas tas Puslapio fondas. Lietuviai savo dalį jau seniai turi sukaupę, bet, atrodo, kad labai negausūs Britanijos estai nesijaučia pajėgia savo dalies atlikti, o ir lietuviai pradėjo abejoti, ar didžiulės išlaidos pateisinašamos galimais tokios akcijos rezultatais. Lietuviai, gi, nėra linkę sustoti pusiaukelėje ir DBLS valdyba fondo lėšų kaupimą užsispyrusi tęsia. Reikalui esant, lietuviai yra pasiryžę tokią akciją ir vieni, be kitų baltiečių, praveisti.

Spontaniškai gimęs Puslapio fondo pavadinimas, galbūt, yra per siauras apibrėžimas, nes patirtis parodė, kad gyvenimo įvykiai dažnai pareikalauja lietuvių staiga ir greito reagavimo, kuriam neišvengiamai tenka paskirti ir tam tikrų lėšų. Todėl puslapio fondo sumos laikytinos politinės kovos iždu aplamai, bet nuo to puslapio, aišku, taip pat nėra atsisakyta, nors lietuviams eventualiai veikiant vieniems, gali tekti pasitenkinti tik puse puslapio.

Kitaip sakant, tas Puslapio fondas yra iš anksto kaupiama amunicija politinei kovai, prie ko dar, žinoma, reikia pridėti ruošiamieji tekstai skelbimui, galimiems memorandumams

ir pan. To užkulisinio, kruopštaus kabinetinio darbo, kuris visą laiką yra atliekamas, iš tiesų yra apstu.

Apgalvotos ir veiksmingos akcijos laikas, beje, artėja, nes britų parlamente greitai gali būti sprendžiamas Baltijos aukso ir kitų aktyvų nusavinimo klausimas. Gegužės 8 d. londoniškis Daily Telegraph paskelbė:

"1940 metais Rusijos prisijungtų kraštų Estijos, Latvijos ir Lietuvos veikėjai egzile Wilsonui protestavo dėl D. Britanijos ketinimo Rusijai išmokėti tam tikras sumas iš Baltijos valstybių aukso, padėto Bank of England.

"Anglų-rusų finansinių ieškinių išlyginimo susitarimu, padaryto vasario mėnesį Kosyginui lankantis Londone, D. Britanija pažadėjo išmokėti 500.000 svarų iš 5.75 mil. svarų vertės Baltijos valstybių aukso, padėto Londone.

"Egzilai paruošė pareiškimą, kuris bus išsiuntintas parlamentarams. Jame nurodoma, kad Britanijai esant priverstai tą aukšą panaudoti, vyriausybė turinti pareikšti, kad tai esanti paskola iš Baltijos valstybių, kuri turėsianti būti grąžinta 'kai jos atgaus savo valstybinį suverenumą'".

Minimą pareiškimą ruošia Baltų Taryba, tam reikalui skirdama labai aktyvų dėmesį, jo suformulavimui, argumentacijai ir juridiskam apdorojimui pasikvietusią tos srities žinovų teisininkų.

ACENui, matyt, savo finansinių rėmėjų įtakoje, berodant vis mažesnį budrumą ir politinį užsiangavimą, Baltų Taryba Britanijoje liko pagrindinis tarptautinis politinis veiksnys, per kurį lietuviai turi galimybių efektyviai reikštis. Baltų Tarybos svoris ir reikšmė ateityje, matyt, tik augs.

Baltų Tarybą sudaro estų, latvių ir lietuvių sąjuna (Nukelta į 2 psl.)

IŠ VISO PASAULIO

* PREZIDENTAS CHARLES de GAULLE dar kartą užvėtavo Britanijos įsijungimą į Europos Bendrąją Rinką. Spaudos konferencijai suteiktame ilgesniame pranešime jis išdėstė D. Britanijos "specialią padėtį" ir "specialius ryšius" su JAV ir kitomis užjūrio valstybėmis, kurie reikalauja didelės britų ekonominės "transformacijos", kad jie galėtų prisiderinti prie esamų reikalavimų. Savo kalboje jis nerado nei vieno teigiamo bruožo, pateisinančio britų įstojimą.

* NEGRŲ VADAS Dr. Martin Luther King, jr. šią savaitę lankėsi Clevelande ir su United Pastors Assoc. sutarė priskirti Clevelandą prie tų miestų, kuriuose nuo birželio 1 d. busianti pradėta įvairi integracijos akcija. Tos akcijos tarpe yra ir "darbas apgyvendinimo srityje" (open housing). Kitų tokios akcijos taikiniais parinktų miestų tarpe yra Chicago, Louisville ir Grenada.

* ALGŲ PAKĖLIMO katalikų kunigams pareikalavo Clevelando diecezijos taryba. Diecezijoje yra virš 900 kunigų įvairiausiame pareigose. Iki šiol klebonau gaudavo 150 dol. į mėnesį, o asistentai po 100 dol. Taryba rekomendavo arkivyskupui Cl. G. Isenmanui, kad kunigų algos būtų pakeltos iki 225 dol. mėnesiui išstarnavusiems 5 metus ir t.t.

* D. BRITANIJOS vyriausybė įteikė protesto notą R. Kinijos vyriausybei ryšium su demonstrantų padarytais nuostoliais ambasadose Pekine.

Demonstruota buvo ryšium su komunistų riaušėmis britų kolonijoje Hong Konge.

Mao: -- Laukan! Jai nėra rolės mūsų veikale!...

PIETŲ AMERIKOS LIETUVIAI IR BALFAS

Balfo veikla yra visiems labai gerai žinoma. Antrampasauliniam karui pasibaigus, dėka Balfo tremtiniai apsirėngę ir pavalgę. Dėka Balfo pastangų nemaža tremtinių galėjo įsikurti kituose kraštuose. Liku-

sieji Vokietijoje seneliai, ligonys ar dėl kitų priežasčių negalėję emigruoti, buvo reikalingi šalpos ir jiems atėjo į pagalbą Balfas. Atrodė, kad tuo Balfo darbas ir baigsis. Bet jis nesibagė.

Prieš kiek laiko po geležinės uždangos sky-les pasirodė tremtinių iškankintos rankos, šaukdamos pagalbos. Pačioje pavergtose Lietuvoje žmonės badavo, ligonims reikėjo vaistų, šiltų rūbų ir vėl reikėjo Balfui pradėti ir jais rūpintis.

Vasario 16 Gimnazijai reikėjo, reikia ir reikės Balfo pagalbos.

Atrodo, kad tik tuo ir turi dabar remtis Balfo veikla. Tačiau paskutiniu metu atsirado naujų skylių, kur Balfo pagalba yra reikalinga, ir atrodo, kad kas met Balfo reikalingųjų skaičius didės.

Ta Balfui naujoji sky- lė yra Pietų Amerika. Kaip žinome, visa Pietų Amerika yra vargo ir skurdo kraštas. Visos Pietų Amerikos valstybės šiandien yra šelpiamos Jungtinių Amerikos Valstybių.

Dar Nepriklausomybės laikais nemaža mūsų tautiečių pateko Brazilijon. Didžioji dalis jų viską praradę, mūsų valdžios lėšomis grįžo į Lietuvą, kitais buvo pradėta rūpintis padedant įsikurti vietoje. Po II Pas- karo dalis tremtinių vėl pasisovė emigruoti į tolimus ir mažai žinomus Pietų Amerikos kraštus. Dalis jų šiaip taip įsikūrė, ypač geri specialistai. Dauguma, kol dar tvirti ir sveiki, šiaip tai verčias.

Bet jau ir naujieji imigrantai čia sensta, ligos

dažnėja. Socialinės globos nei ligos nei senatvės atveju čia nėra. Ir iš šių kraštų į Balfą plaukia prašymai pašalpos, ligos ir senatvės atveju. Jau ir Kolumbijoje yra Balfo šelpiamų senelių. Jau yra negalinčių išsi- versti ligonių. Laikui bėgant jų atsiranda ir daugiau. Lietuvių čia mažai. Visi, kas galėjo, emigravo į JAV. Vienas kitas likusių, kad ir geriau verčiasi, bet į vargą patekusiame broliui padėti negali, nes ir tie "gerai verčiantis" neša skolų ar kitų išpareigojimų naštas.

Netiesą skelbia Kolumbiją vizituoją mūsų broliai amerikiečiai, kad čia lietuviai geriau kuriasi kaip Amerikoje, kad lankydami Medelline lietuvius "ūkiuose" būvę nustebę lietuvius geru išikūrimu. Ponas Jurgėla, atvažiuok šią dieną į Medelliną -- jau nerasi tų gražių ūkių, kuriuose lankeisi. Taip pat ir vyskupas Brizgys stebėjosi gražiu lietuvių išikūrimu, apsilavęs. Tiesa, prieš kurį laiką Medelline turėjome gražių lietuviškų krautuvų, bet jos negalėjo išsilaikyti ir užsidarė.

Medelline yra "Lietuvių Namai" su dar nebaigta koplyčia. Tai milijoninės vertybės pastatas. Bet kas jį stato? Ar Kolumbijos lietuviai? Stato kun. Tamošiūnas. Į šį pastatą yra idėti JAV lietuvių pinigai ir nekurių kolumbiečių aukos. O vietos lietuviai išpastatę yra idėję tik centus.

Kaip Chicagoje kun. Sugintas jau yra pravaikščiojęs tūkstančius Vasario 16 Gimnazijai, taip kun. Tamošiūnas nuo ryto iki vakaro vaikšto to pastato reikais, dėdamas centų prie cento, kad užbaigti šį pasididžiavimo vertą lietuvišką centrą, kuris dar lietuviams negali tarnauti ir nežinia kada tarnaus, nes ne tik kad trūksta dar daug centų, bet ir skolos spaudžia.

Tad ir šiame krašte, kaip minėjau, yra Balfo šelpiamų ir jų dar bus, ypač ligos ir senatvės atveju.

Negi galime leisti kad mūsų seneliai būtų patalpinti į kolumbiečių ubagynus, kad jie ten valgytų supelėjusius ryžius ir būtų atskirti nuo savo tautiečių. Tokių atsitikimų jau buvo.

Panaši lietuvių padėtis ir kituose Pietų Amerikos kraštuose, kur Balfo pagalba yra ir bus reikalinga.

Todėl ne tik Balfo vadovybė turėtų Pietų Amerikos lietuvių padėtimi susirūpinti, bet ir Balfo geradariai Amerikoje, kurių mielaširdingumas padėti į vargą patekusiame savo tautiečiui visada buvo didelis, kad ir jie nepamirštų, kad jų aukų laukia į ligą ir skurdą patekę Pietų Amerikos lietuviai.

Baigdamas noriu paminėti, kad jokia šalpa, ateinanti iš JAV ar tarp tautinių organizacijų Pietų Amerikos kraštams, užsieniečių neliečia, tuo pačiu ir imigrantų lietuvių. Sakysime, Kennedy įsteigtas "Aliansa para el Progreso", kuri meta milijonus dolerių, kad pagerinti kolumbiečių gyvenimą, lietuviams nėra prieinama. Taip pat mūsų neliečia nei "Kuerpo de Paz". (Taikos korpusas). Taip pat neliečia katalikiškoji "Care". Čia yra daug kitų šalpos organizacijų, kaip vietinių, taip ir tarp tautinių, bet jos visos rūpinasi išimtinai vietiniais.

K. Klastauskas

NESĖKMĖS PRIEŽASTYS...

(Atkelta iš 1 psl.)

prašytų arba Pekinas matytų, kad šiaurinis Vietnamas karą pralaimi. Bet, ar jis galėjo ką nors kito pasakyti? Juk jeigu jis pareikštų, kad kiniečiai į tą konfliktą ne- sikiš, jis faktinai išduotų amerikiečių malonei savo sąjungininką, kurio oficialiai iki šiol dar negynė!

Už tat tokio pareiški- mo negalima priimti už gryną pinigą, tačiau jis veikia Amerikos viešąją nuomonę, kurioje dabar jau pastebimas palinkimas priešą galimai greičiau nugalėti. Už tai pasisako jau maždaug 28% visų paklaustųjų. Nėra jokio reikalo klausti Pekino ar Maskvos, ar jie atvirai į kovą įsimašys ar ne, nes tai priklauso nuo jų apskaičiavimo ar verta kovoti su Amerika ar ne. Jei jie nutars 'ne' -- ir visi realūs apskaičiavimai rodo, kad jie negali viešai kariauti, jie nė piršto nepajudins, kad išgelbėtų Hanoi. Bet jų žodžiai daugiau gelbsti Hanoi nei negu ginklai. Kodėl netęsti to žaidimo?

HELP WANTED MALE

TOOLMAKERS - JOURNEYMEN
All around - Wanted at once
Must be able to set up work from
Prints with Close Tolerances.
For Afternoon Shift
Steady work for qualified men.
Phone Ed. Grant 313 -- 536-0200
8-4:30 daily
NICHOLSON FILE CO.
An Equal Opportunity Employer (54-63)

NAUJOS, IDOMIOS KNYGOS!!! UŽSISAKYKITE PER DIRVĄ!!!

Bronys Raila — LAUMIŲ JUOSTA	\$2.50
V. Šlogieris — A. SMETONA — ŽMOGUS IR VALSTYBININKAS	\$2.00
J. Audėnas — PASKUTINIS POSEDIS	\$4.00
VI. Ramojus — KRITUSIEJI UŽ LAISVĘ	\$2.50
Pr. Naujokaitis — ŽYDINCIO DIENOS	\$3.50
J. Balys — LIETUVIŲ LIAUDIES PASAULĖJAUTA	\$3.00
B. Zabiela — KLAIDA	\$3.00
Gintarė Banaitytė-Ivaškienė — BALTASIS STUMBRAS	\$3.60
KREPSINIO IŠVYKA AUSTRALIJOJON	\$3.00
Vytė Nemunėlis — MEŠKIUKAS RUDNOSIUKAS	\$3.00
SIRDIES PRIEPUOLIAI	\$3.75

Be to, visa eilė kitų poezijos ir beletristikos knygų, Dirvoje galite įsigyti ar užsisakyti plokšteles:

LIETUVIŲ TAUTINIAI SOKIAI — Stereo — \$5.00, Mono — \$4.50	
A. Stempuzienės — D. Lapinsko — DAINOS Stereo — \$7.00, Mono — \$6.00	
St. Baro — OPERŲ ARIJOS — Stereo — \$7.00, Mono — \$6.00	
AURELIA — šokių muzika	\$5.00
B. Tamošiūnienė — SVAJONIŲ SŪKURY	\$6.00

Siunčiant čekį ar perlaidą, pridėkite 25 centus persiuntimo išlaidoms.

DIRVA,
6907 Superior Avenue,
Cleveland, Ohio 44103

ST. ANTHONY

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribauskas
Executive Secretary

4³/₄%

ON INVESTMENTS
Units of \$100.00
Dividend Checks
Mailed Quarterly

5%

ON BONUS SAVINGS
Units of \$1,000.00
For 3 Years
Dividends Paid
Quarterly
or Compounded

1447 So. 49th Court
CICERO, ILLINOIS 60650
Phone (Area Code 312) 656-6330

HOURS: Mon. 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed
Savings In By The 10th Of The Month Will Earn From The 1st.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuotą lietuvių įmonę, registruotą
U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 — Tel. CA 5-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagedaujamų prekių labai priimamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

KREIPKITES į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą.

Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

PETKUS

LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

PAVASARINIAI IR VASARINIAI SIUNTINIAI 1967 METAMS

Iš daugelio specialiai sudarytų mūsų siuntinių 1967 metų pavasariui ir vasarai siūlome du, kurie yra labai praktiški, už žemą kainą ir į juos yra įtraukta viskas, kas labiausiai reikalinga Jūsų artimiesiems.

Žinoma, taip pat, kiekvienas siuntėjas gali sudaryti dovanų siuntinį savo nuožiūra pasinaudodamas mūsų kainoraščiu.

MOTERIŠKAS (1967).

Nailoninis su diržu itališkas lietpaltis, 3 yd. vilnonės anglškos kostiumui medžiagos, 4 yds. puikios suknelės medžiagos, 1 komplektas nailoninių apatinių rūbų, 2 p. geriausios rūšies nailoninių kojinių, 1 šilkinė gėlėta skarelė, 1 nailoninė skarelė, 12 specialiai parinktų namų darbui adatų, 2 špulės labai stiprių siūlų, 1 trumpom rankovėm megstukas.

Kainuoja \$75.00.

VYRIŠKAS (1967).

Itališkas nailoninis su diržu dėvimas lietpaltis 3½ yds. anglškos vilnonės kostiumui medžiagos, 2 nailoniniai vyr. maškiniai, 1 terylno kaklaraštis, 1 komplektas apatinių rūbų, 2 p. nailoninių arba vilninių kojinių, 12 įvairaus dydžio adatų, 2 špulės labai stiprių siūlų, 3 jardi vilnonės paltui medžiagos.

Kainuoja \$75.00.

Jungtinis moteriškas 1967 ir vyriškas 1967 siuntinys kainuoja \$135.00.

Tebesiuočiame ir visus kitus mūsų anksčiau skelbtus siuntinius dar vis už tą pačią kainą.

Automobilius, dviračius, motociklus, siūvamasias mašinas, svaiginamus gerimus, tabaką ir maistą (sov. gamybos), pristatome iš kooperatyvų Lietuvoje ir Sov. Sąjungoje.

Persiunčiame ir Jūsų pačių sudarytus siuntinius.

BALTIC STORES LTD. (Z. JURAS)
421 Hackney Rd., London, E. 2., England.

Seniausia šioje srityje lietuvių firma, greitas ir garantuotas pristatymas.

Atstovai:

A. Kušinskis, 167 College St., Sudbury, Ont., Canada.
L. Radzevičius, R. R. #2, Port Arthur, Ont., Canada.

Galime pervesti ir pinigus, už ką gavėjas turi teisę pasirinkti kas jam patinka iš specialių krautuvų.

Viešėdami Chicagoje pirkite naujoj modernioj

PARAMA- MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

ČIA GĖRIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. St. Remy Imp. 3 Str. Napoleon Brandy 5th — \$4.39
2. Sunny Brook 80 proof wiskey 5th — \$3.39
3. Imported Scotch Wiskey 5th — \$3.98
4. Imported French Cordials 5th — \$2.98
5. Liebfraumilch German Wine 5th — \$0.98

6. Imported French Brandy 5th — \$3.35
7. Ricadona Vermouth 30 oz, Bot. — \$1.29

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

ALT S-gos seimo išvakarėse

Birželio 3-4 dienomis Chicagoje, Sheraton Hotel, 505 North Michigan Ave., renkasi vienos iš didžiųjų bei pačių stipriausių organizacijų -- Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos nariai bei bičiuliai -- į jubiliejinį dešimtąjį Sąjungos Seimą. Tai bus ne eilinis įvykis organizacijos gyvenime. Tikime, kad į Seimą suvažiuavę atstovai, nuo Atlanto iki Pacifiko, nuširdžiai ir atvirai pasisakys į išylančius veiklos klausimus, ieškos visu nuosirdumu į juos atsakymų. Taip pat numatys darbo gaires ateičiai. Reikia manyti, kad Seimui pasiruošę ne tik dabartinė Sąjungos Vadovybė, bet ir jos padaliniai, kiekvienas S-gos narys.

S-gos veikla yra gana plati ir šakota. Jos nariai gyvai ir sumaniai ne tik reiškėsi, bet karts nuo karto ir vadovauja politinėje, kultūrinėje, šalpos ir visoje eilėje kitų organizacijų. Visi tie darbai atima daug brangaus laiko ir energijos nuo tiesioginių S-gos užsibrėžtų reikalų vykdymo. Bet visi jie yra reikalingi ir tam reikalui reikia surasti laiko ir lėšų.

Džiugu ir malonu pažymėti, kad iki šiol S-gos nariai savo organizacinius išpareigojimus mieliai ir sumaniai atlieka. Šioje vietoje pravartu prisiminti visų vienminčių ir bičiulių sutelktinių jėgų dėka turimą tautinės minties laikraštį Dirvą. Taip pat reikia prisiminti atliktą S-gos didelį darbą, pat pirmojo ir paskutiniojo Lietuvos prezidento A. Smetonos monografijos išleidimą. Tai tautinės minties vienminčių susiklausymo ir vieningo, nenuilstamo darbo vaisius. Vilties draugija yra išleidusi visą eilę vertingų knygų.

Šis Seimas bus reikšmingas dar ir tuo, kad mes stovime 50 metų Lietuvos nepriklausomybės atstatymo išvakarėse. Atstovai turės galimybę pasisakyti, kaip Tautinė S-ga mano tuos metus atžymėti. Kaip pagyventi veiklą ta kryptimi. Reikia manyti, kad jaunosios kartos atstovas Dr. Algirdas Budreckas savo paskaitoje patieks konkrečių minčių ir sugestijų.

Mes niekad negalime pamiršti lietuvių tautos kamieno, jo kovos dėl savo kultūros, dėl politinės laisvės ir nepriklausomybės. Todėl, man rodos, kad mes turime drauge su kitomis patriotinėmis organizacijomis, veikti Lietuvos laisvinimo darbe.

Kaip matome, Amerikos Lietuvių Tautinė S-ga, nors ir būdama savo pagrinde tautinės minties ideologinė organizacija, bet savo veikimo sritimi yra kartu ir politinė, ir visuomeninė, ir kultūrinė, šalpos ir labdaros organizacija. Steigiant šią Sąjungą jos kūrėjams rūpėjo -- Amerikos politika, kiek ji neprieštarauja Lietuvos laisvinimo bylai, jaunimas, lietuvių išlaikymas, knygų bei laikraščių leidimas, šalpa ir t.t. Ta pačia kryptimi ir dabar S-ga veikia. Iš to seka, kad Tautinė S-ga yra didis faktorius visose lietuvių veiklos srityse.

Šioje vietoje reikia pažymėti, kad tautinės srovės žmonių veikla pasireiškė jau prieš Aušros laikotari. Į tos srovės žmonių rankas buvo atiduotas ir atkurtos Lietuvos Valstybės varas, išvedęs Lietuvą į pažangių vakarų Europos valstybių eiles.

Patys muša, patys rėkia...

Veidmainiški komunistų išvedžiojimai

Vilniškė KOMJAUNIMO TIESA (bal. 26) prasižijo apie vieną iš būdingiausių jų veidmainybių, dabar Lietuvoj praktikuojamų sąžinės bei pasaužiuos laisvės srity.

Jauna vaistinė Kupiškėje (ten pat dirbančio statybos vykdytojo žmona) tapo pašalina iš komjaunimo, — "už religines pažiūras". Pašalinta tada, kai pati pasisakė, kad visada buvusi ir tebeesanti religinga, kad jos vyras ir jų abiejų tėvai esą toki patys, ir kad komjaunimas jai visą laiką buvęs tik našta.

Komjaunimas ji patekusi būdama dar vaikas, prikabinata, o paskui nebedrįsusi išstoti, nes bijojusi, kad išstojimas nesukliudytų studijuoti medicinos institute, vėliau — kad nepakenktų tarnyboje... Pagaliau išdrįso, išsivyravusi ištisą dešimtį metų.

Pamoksle "moralės temomis" KOMJAUNIMO TIESA šventuoliškai piktinasi tokiu "sandėriu su sąžine". Bet, pamokslavime įsibėgėjusi, ne tiek įrodė komjaunimą "prikalbinčių" vaikų jaunuolių veidmainiškumą, kiek atskleidė savąją, — nuogą, akiplėšiškai begėdišką veidmainybę.

Girdi, — "mes nesmerkiame žmogaus už jo religinius įsitikinimus, už jo pasaulėžiūrą". Ir: — "Komjaunuoliai nieko nenustoja, kai iš jų tarpo pasitraukia prisitaikėliai ir atsitiktiniai pakeleiviai".

Tuo tarpu tie patys "mes" negi leido vaistinėi kei paprastai pasitraukti. Jie paskelbė nutarimą "už religines pažiūras pašalinti". Taigi, įsakmiai pasmerkė ir pritaikė "aukščiausią organizacinę bausmę".

Ir dar, išdidžiai — kaip pasakėčios lapė ties nepasiektomis vynuogėmis — numoję ranką į pasitraukimą, vis dėlto net specialų korespondentą nusiuntė Kupiškį tyrinėti, kas atsitiko...

"Dėl tokio (tos moters. E.) žingsnio niekas prieš šeimą nesiruošia imtis jokių žygių", — pasišlovino tolerancingumu tie patys

Tautinį idealizmą pirmieji iškėlė ir jį skatino: Aušrininkai, Viltininkai, Vairininkai. Jų dėka pajudinta kovos dvasia už žmogaus teises ir laisvę -- Lietuva tapo laisva. Todėl reikia sutikti su tuo, kad dabartinėje vedamoje kovoje už Lietuvai laisvės grąžinimą Tautinės S-gos nariai daug pasitarnavo ir pasitarnaus. Laikui bėgant mūsų eiles papildė Korp! Neo-Lithuania nariai, kurie gal dar tvirčiau tęs kovą už laisvę.

Tautininkai tvirtai laikosi krikščioniškos dorovės principų, todėl mūsų nusistatymas nesutampa su Lietuvos okupantu nė vienu ideologiniu tašku. Visos mums peršamos sugestijos bendradarbiauti su okupantu atmetamos. Tautinės srovės žmonės turime išlikti švarūs nuo materialistinių idėjų ir mūsų vėliava turi išlikti švari tol, kol sąjunga gyvuos.

J. Jurevičius

įvykio tyrinėtojai, kurie ką tik buvo įsibrovę į pasitraukusios pašalintosios buvusios komjaunuolės butą, apuostinėjo, ką toji šeima turi (rado du kambarius, televizijos ir radijo imtuvus) ir pareikalavo jos "išpažinties iš viso gyvenimo". Pačių pasirinktas ir pačių atpasakotas pasiaiškinimų ištraukas paskelbė laikraštys, — su išvada, kad ta šeima "iš komjaunimo, iš Tarybų valdžios gavo viską", kad "jiems paskyrė butą, sudarė geras darbo sąlygas", kad "biudžetas leido įsigyti viską, ką tik jie įsigisidavo" (!), ir taip atsitikę tada, kai toji buvusi komjaunuolė "gyveno dvilypį gyvenimą", kai "nuslėpusi savo įsitikinimus, gavo komjaunimo bilietą". Taigi, ji esanti "savanaudis ir nesąžiningas žmogus. Iš tokio galima laukti visko!"

Taip išlindo mefistofeliški ragai iš po liberalumo bei pakantumo plunksnomis papuoštos skrybėlės...

Pasisavmūsi visų žmonių jėgomis ir lėšomis gaminau bei rengiamų gyvenimo reikmenų valdymą ir skirstymą, bolševikinę naujoji

klasė "prikalbina" jaunuolius, net vaikus parduoti jam savus įsitikinimus ir moka už juos... mokslu, tarnybomis, butais... Ir mefistofeliškai reikalauja, kad komjaunimo ar kompartijos bilieta pavidalu sudaryta "sielos užrašymo" sutartis galėtų iki gyvos galvos.

Jei ilgainiui kas išdrįsta tokį sąžinės ir minties laisvės pardavimo pasižadėjimą atšaukti, naujoviškasis mefistofelis paveda paslaugoms savo tarnams užsidedėti atlaida liberalumo kaukes ir rodytis, esą, jis nieko "nesmerkia" ir prieš nieką "nesiima žygių", o tuo pačiu metu, iš po tų pačių kaukių smogia apkaltinimu: "tai nesąžiningas žmogus, iš tokio galima visko laukti!"

Tada iš to "tokio" jau nebetenka ko nors laukti. Nes tada tik tam apkaltintajam belieka "laukti visko" iš visų pusių: iš butų valdybos, iš viršininkų tarnyboje, net iš bendradarbių bei kaimynų, susigūžiančių komunistinės "tolerancijos" akivaizdoj. (ELTA)

TEBETERŠIAMOS UPĖS

reikia, nuteka į šulinius ir į upes... Tai ne koks vienas kitas paskiras atvejis. Štai ką apie tai toliau rašo tas pats V. L. bendradarbis:

— 1966 metais amoniakinis vanduo pateko į Šventąją, — 4 km ruože upė paliko negyva. Šių metų pradžioje į Bartuvą iškėjo apie 60 tonų amoniakinio vandens. Molėtų rajone į upę nutekėjo 4,000 litrų šios trąšos. Išnuodyta Beržų, Šyšų, Virinčių, Kruojų ir kitos skaidrios upės, kur pateko dešimtys tonų amoniakinio vandens, kurio laukė dirvos...

Be to, daugelyje kolchozų sunkvežimiai ir traktoriai esą plaunami upėse ar ežeruose, ir net naftos sandėliai pastatomi kur nors prie upelio kranto. Vandenių teršėjai ir nuodytojai esą griežtai baudžiami, bet jų padaryta žala neatitaisoma per kelerius metus. Pagaliau, ir baudžiami "iešmininkai", tai yra, vietiniai pareigūnai, kurie dažniausia daro tik tai, kas liepta iš aukščiau, nors ir nemokeidami... Tai yra būdingi vadinamojo socialistinio, iš tikrųjų — kanceliarinio ūkininkavimo reiškiniai. (ELTA)

ZODIS APIE CENZURĄ...

Sunku būtų rasti sovietinėje spaudoje netikėtesnę staigmeną, kaip... laiškų cenzūros pasmerkimas. O tačiau tokią staigmeną visai neseniai, praėjusią gegužės 4 dieną, pateikė Vilniuje

leidžiamas TARYBINIS MOKYTOJAS. Laiškų kontrolę griežtai smerkiantį straipsnį parašė vieno Vilniaus technikumų dėstytoja. Tiesa, ji kalba tik apie mokinių laiškų kontroliavimą mokyklose. Bet jos pasipiktinimas laiškų kontrole ne vien mokytojams įsidėmėtinas. Sako:

"...labai nedaug laiko, sveikatos ir išradimo reikia vaikų korespondencijai patikrinti. O pasekmės? Nepasitikėjimas mokytoju, draugais ir apskritai žmonėmis; nervingumas, individualybės netekimas, užsidarymas savo kiaučiune arba nepagarba kitų žmonių jausmams, polinkis mėgavimasis svetimomis paslaptimis, cinizmas.

"Žmogus turi turėti savo slaptus troškimus, svajones, mažutes paslaptis, savo niekieno neliečiamą vidinį pasaulį. Net pats žmogus turi būti mažytė paslaptimi, o ne telefono abonentu knyga, kurią kiekvienas gali atsiversti..."

"...kai kam vis tiek — ar vaikas šypsosi, ar dantim griežia, ar myli jį, ar nekenčia, kad tik viskas būtų tylu, ramu, be netikėtumų..."

"...Kur kas lengviau pritaikyti policinius metodus: padaryti kratą vaiko širdy, perskaitant laišką ar dieno raštį".

Tai pedagoginiai apmąstymai apie mokytojų santykius su mokiniais, vaikais... Bet tuo pačiu metu tai yra, leiskim, netyčia pasakyta pasmerkimo formulė, kurioj pakeitus kas pakeistina, įstaikina vietoj vaikų-mokinių suaugusių, vietoj mokyklų — visą

(ELTA)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

VOCATIONAL GUIDE

CARMELITE

SEEING
LOVING AND
SERVING
CHRIST
in the
HOMELESS
and
HELPLESS

By caring for the aged and by mothering neglected children
SISTERS OF THE DIVINE
HEART OF JESUS
Write to the
PROVINCIAL MOTHERHOUSE
nearest you
10341 Manchester Rd.
St. Louis, Mo. 63122

REQUEST RECORD

Naujausios ir gražiausios autentiškos lietuviškos ilgo grojimo plokštelės. Nepriimkite jokių pakaitalų. Žiūrėkite REQUEST gamybos plokštelių krautuvėse arba reikalaukite katalogų rašant:

REQUEST
RECORDS, INC.
66 Mechanic St.
New Rochelle, N. Y.

PLANINGAS TAUPYMAS

- Pinių taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Metinis dividendas 4 3/4% išmokamas du kart per metus už visus taupymo sąskaitas.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

MOKA GERUS DIVIDENDUS.
PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

PASKOLOS

perkant namus daromos ilgiems terminams ir prieinamais nuosimėčiais mėnesiniais išsimokėjimais.

DĖL INFORMACIJŲ KREIPKITĖS

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;

Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

AKIMIRKOS

BRONYS RAILA

AR MĖGTUMĖT BRONZOS?

Kaip atsparus padėklas šūčiai knygų, kurias pernai sukvėpiau lentynoje, idant pragai pasitaičius štai jau kone per pusmetį galėčiau apie jas pasidalinti išpūžiais su mieliausiais Dirvos skaitytojais, paskutinė pačioje apačioje ir gulėjo ta knyga, kurią dabar, truputį jau šiuropo krečiamas, turiu būtinai paimiti.

Čiupinėju ją ir anksčiau retkarčiais, jeigu kurį savaitgalį nebūdavo reikšmingo susirinkimo, dažnesnio vietinio ar iš svetur atvykusio reto svečio, pačio šauiausio ir labdaringiausio baltiaus, nepasitaikydavo šeimyninės šventės, vardadienio bei gimtadienio, garbingų suaktyvių paminėjimo, teatro spektaklio, koncerto, meno parodos ar paskaitos, tai vėl užgaišinančio dirstelėjimo į filmus bei TV, arba neįvykdavo koks dar svarbesnis tautos labai pasižmonėjimas ar, paprasčiau lietuviškai sakant, tegu ir eilinis, bet be galo nuoširdus ir, žinoma, labai kultūringas nūgėrimėlis su draugais. Tuos savaitgalio nukrypimus nuo rimto darbo rutinos reikėtų žmogui atleisti. Kas iš mūsų šiandien neturime šio kių ar kitokių silpnųjų?...

Bet vykdydamas ligi galo savo penkmečio planą, turėdau dabar paimiti ilgesniam pasklaidymui ir šią paskutinę knygą iš apačios, nors tuo esu verčiamas atsiskaiyti daugelio kitų teisėtai priklausančių ir vertinų gyvenimo malonumų. O knyga ta yra milžiniška, dvigubai didesnio formato negu kitos, storo popierio, kietais lyg kalvio kaustytais viršeliais, ir trijų spalvų aplanko bronzinė vaza priešais stovi, ir gundo, it kviesdama ragauti midaus. Tekstas turi apie 680 puslapių ir po jo dar šimtas puslapių įvairių nuotraukų, pavadintų "plates", - tai, iš viso 780 puslapių storiybė. Kaip sau norit, tai knyga, iš kurios laikyti mišias galėtų ir pats vyskupas.

Ir dar klausimas, ar kiekvienas 5-6 metų komžuožas berniukas-mišių patarnautojas, ją lengvai užkeltų ant altoriaus. Jai suprasti, vartyti ir pakloti neužtenka vien smegenų muskulo, bet dar reikia turėti ir šiek tiek raumens aplink alkūnes. Dėl viso pikto ir tikrumo émiau ir uždėjau ant svarstyklių, kuriomis žinoma, dukterys ir anūkės sveikatos bei dar svarbesniais sumetimais perijodiškai tikrina savo svorius. Na, taip -- šeši svarai, šeši ir dar su brūkšneliu!

Bebaigiama spausdinti 1965, bet specialioje rinkoje pradėjusi skliti tik 1966 metais, ji yra neabejotinai pati sunkiausia vie no tomo apimties knyga, kurią vėliausiais laikais parašė lietuvis nelietuvių kalba.

A, kam sakau lietuvis! Nes tai ne lietuvis, o lietuvių, - reiškia, vėl moteris ir, tarsi koks užkeikimas, vėl Marija. Negi mes užsienyje raštų dalykuose jau galutinai slinktume nuo patriarchalinės į matriarchalinę santvarką? Bet kai lietuvių rašto kultūroje per ilgus amžius moters vaidmuo buvo didžiai aptemęs ar bent neryškus, gal dabar teisingai mūsų šventosios žemės marijoms at-eina Viešpaties atpildų malonė.

Ir kas dar būdinga, toji moderniška lietuviško mokslo moteris vis tebežūri ne ateitin, o labiau praeitin. Štai po karo laisvajame Vakarų pasaulyje atsirado daugiau negu keletas tinkamai pasiruošusių, jau anksčiau pasireiškusių ir gabių Lietuvos istorikų. Bet turbūt per daug neginčysit, kad nė vienas iš jų su tokia aistra, temperamentu ir pasiaukojimu tiek nesimetė tyrinėti, atkasti ir nuo svetimų priemių valyti svarbias mūsų istorijos ir teisės problemas, kiek a.a. Dr. Jonė Deveikė Paryžiuje. Nekalbū čia apie ty tyrinėjimų pasiektus vaisius (kurie atrodo nemenki), bet ypač pabrėžiu istorikės tirštą temperamentą ir skaidrų ryžtingumą.

O kai Amerikoje Tėvynės Mylėtojų Draugija didelėm pastangom po karo sutelkė lėšas išleisti naują populiarią Lietuvos istoriją naujiems skaitytojams, tai ją parašė ne kuris iš anų žinomųjų vyrų, bet moteris - Dr. V. Daugirdaitė-Sruogienė. Jos Lietuvos Istorija, arba "Lietuva Amžių Sukury", turi beveik tūkstantį mažesnio formato puslapių, bet plonesnio popierio, todėl ir knygos svoris, kaip irgi patikrinau ant svarstyklių, taip pat kuklesnis - tik trys svarai. Žinoma, jūs jau žypsojotės iš tokio knygos svorio aptarimo - svarais. Bet tai normalus "amerikoniškas" būdas, jau neblogai įsisavintas ir brolių lietuvių, aptarti žmogaus vertę pagal tai, kiek jis turi dolerių, o kitus svorius ir aukščius vėl atitinkamais mas-tais.

Tas pats vaizdas, kai neriamės į dar gilesnių mūsų praeities sūkurį glūdimas. Į laisvuosius Vakarus, kaip vėliau buvo įprasta švelniai sakyti, ne pabėgo, o pasitraukė du trys, o gal pusketvirtos mūsų žinomų ir gabiųjų archeologų. Bet stambesnes mokslines studijas apie Lietuvos priešistorinius laikmečius ir Aistijos genčių kultūrą parašė ir daugiausia teberašo vistiek moteris - Dr. Marija Alseikaitė-Gimbutienė. Tiesa, vėlesniais laikais tik rečiau lietuvių kalba ir lietuviškuose leidiniuose, o daugiausia kitom didžiosiom kalbom, nes tai susiję su jos darbo aplinka ar tarnyba, bet taip pat ir su intencija lietuvių praeities bei kultūros problemų tyrinėjimą perkelti į platesnes plokštes.

Daugelio kitų jos darbų tarpe galėtume paminėti vokiškai parašytą veikalą apie laidoseną priešistoriniais laikais lietuvių apgyventoje erdvėje (Die Bestattung in Litauen ir der vorgeschichtlichen Zeit), Amerikos Folkloro Draugijos išleista labai įdomią ir senobinės lietuvių meno kultūros ir religijos apybraižą "Ancient Symbolism in Lithuanian Folk Art" ir ypač sėkmingą Pabaltijo tautų kilmės ir kultūros tyrinėjimų sąvadą archeologijos duomenų šviesoje 1963 m. išleista Londono Thames and Hudson leidyklos tarptautinėje tos srities veikalų serijoje, vardu "The Balts", į kuriuos savo laikui man jau teko Dirvoje akimirkčiai žvilgtelti.

Tad praeities avangarduose - vis moterys...

O dabar štai ta šešių svarų nauja knygelė...

Kaip jau galėję turti, parašyta tos pačios Marijos Gimbutienės, turinti taip pat archeologijos ir priešistorės temą, tik daug platesnio akiračio ir gilesnės gėlmės, ir pavadinta žymiai per ilgą vardu - dviem būdvardžiais ir keturiais daiktavardžiais. Vadinas, neskaitant jungtukų, net šešiais žodžiais. Kągi, gal taip ir reikia, - po žodį už svarą...

Tai yra "Bronze Age Cultures in Central and Eastern Europe" (Bronzos amžiaus kultūros centrinėje ir rytinėje Europoje), išleista 1965 m. Mouton and Company leidyklos trijų miestų trikampio plote - Paryžiuje, Londone ir Hagoje, at-

Dvi seserys Janulaitytės gydytojos, šiuo metu tebegyvenančios Kaune, Lietuvoje... Dešinėje vyresnioji -- dantų gydytoja Julija Bilūnienė-Matjošaitienė, 86 metų. Kairėje (akiniuotoji) akių daktarė Veronika Alseikienė, 84 metų, -- archeologijos profesorė Dr. M. Gimbutienės motina. Motinos giliam amžiui paminėti yra paskirtas stambiausias dukters mokslinis veikalas "Bronzos amžius"...

spausdinta iš tikrųjų Olandijoje.

Tokia stambi ir nepopuliari knyga galėjo būti paruošta ir pasirodyti Amerikos mokslo Fondacijų pagalba, bet jos atspausdinimas (knyga talpina apie 5000 įvairių iliustracijų, tabellelių, žemėlapių) buvo toks brangus, kad amerikiečiai, kaip man buvo paaiškinta, čia dar kartą pasistengė išnaudoti pigesnę europiečių darbo jėgą ir žaliavas. Nežiūrint to, vistiek kiekvienas knygos egzempliorius kaštuoja 40 dolerių, gi su persiuntimais mažiausia 42 dolerių. Tad visų šalių liaudžiai ir mūsų šviesuomenės proletarams aiškiai per brangus, ir ta knyga tarp mūsų niekada plačiau nepasklis. Nėra nei būtinio reikalo ir ne tokia jos paskirtis. Ji įdomi, reikalinga ir vertinga tik universitetams, proistorės ir archeologijos sričių mokslininkams bei studentams ar šiaip vienam kitam aiškiai patrakusiam ekscentrikui. (Kaip pvz., man, dabar neišvengiamai patenkančiam vis į didesnę Los Angeles lietuvių mokslininkų sūkurį, kuris nesenai nubangavo mūsų vietinės spaudos ir dar labiau Chicago Draugo ir Naujųjų puslapių keteromis apie kai kuriuos kitus didžiąi praeities Marijos Gimbutienės darbus...)

Jei Marija būtų turėjusi kiek daugiau laiko skirti Lietuvos vardo ir kultūros propagandai amerikiečių mokslo ir šiaip visumenės pasaulyje, tai Los Angeles naujai sublizgėjusių trijų ar keturių lietuvių mokslininkų akyse ji būtų pridariusi dar daugiau žalos ir mūsų tautinių interesų išdavimų. Deja, vien tik

knyga yra skirta paminėti jos aštuoniadešimt metų gimtadieniui".

Ir taip šių dienų meilė ir lietuviška dvasia tartum jungiasi ir nuskrieja į priešistorines gaidynes.

HELP WANTED MALE

THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.
3784 E. 78 St.
Cleveland, Ohio
341-1700

A Subsidiary of PNEUMO-DYNAMICS Corp.

MACHINISTS TO WORK ON AERO SPACE MISSILE and Aircraft Components

KELLER-HYDROTEL
Contouring and profiling Machines

HORIZONTAL BORING MILLS
TURRET LATHES

GAP TURRET LATHES

ENGINE LATHES

MILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

NUMERICAL CONTROLLED MACHINES

GAUSITE GERĄ VALANDINĮ ATLYGINIMĄ IR VISUS PRIEDUS

Interviewing Hours
8:15 A.M. to 5 P.M.

OR CALL
341-1700
for an interview convenient for you.

JOHANNES M. SIMMEL

ŠPIONAŽO PINKLĖSE

(21)

Bijodamas, kad pasikalbėjimas su "konsuliente" nenukryptų bloga kryptimi, Lievenas pakeitė temą.

-- Aš norėčiau, kad jūs man padarytumėte vieną malonumą...
-- Kokį?
-- Leiskit man šį vakarą finansuoti jūsų žaidimą.
-- Bet...
-- Jei jūs laimėsite, mes pasidalinsime.
-- Tai neįmanoma. Jūs matėte kiek aš pralošiau? Pagaliau, aš jūsų dar visiškai nepažįstu.

Bet už dešimties minučių ji jau nebeatsikabinėjo.
-- Kadangi jūs taip norite, sutinku, bet sąlyga, kad mes tikrai dalinsimės, jei aš laimėsiu.

Už valandos, ši moteris, kuri nekenė vokiečių ir ruletės, pralošė 20,000 escudų ir kiek nusivylusi grįžo į barą prie Tomo.
-- Man tiesiog gėda!
-- Kodėl?
-- Kaip aš jums galėsiu grąžinti pinigų? Aš... šiuo metu...
-- Tegu tai bus mano dovana.
-- Negali būti ir kalbos. Kuo jūs manel laikote. Man atrodo, kad jūs apsirikote mano atžvilgiu!

Apitamsiame buduare velionis Pedro Rodrigues nuo mažojo staliuko iš paausuočių rėmų žiūrėjo, kaip Estrella glaudėsi prie Lieveno.

-- Oh! Jean, Jean, kaip aš laiminga...

-- Aš irgi, Estrella.

Jau seniai buvo po vidurnakčio ir tarnai miegojo.

-- Estrella, brangioji...

-- Ką?

-- Ar tu turi daug skolų?

-- Labai daug... Namai įskolinai... Dalį savo brangenbių irgi esu įskolinusi. Aš vis tikiuos vieną dieną laimėti.

Tomas pažūrėjo į fotografiją:

-- Jis tau daug pinigų paliko?

-- Nedaug... Bet šita ruletė, kurios aš taip nekenčiu!

-- Ir vokiečiai.

-- Ir vokiečiai taip pat!

-- Pasakyk man, brangioji, kokio krašto konsulu buvo tavo vyras?

-- Costa Ricos. Kodėl?

-- Ar tau teko kada išduoti costarikietišką pasą?

-- Ne, niekad.

-- Bet tavo vyras išduodavo.

-- Aišku. Tačiau nuo karo pradžios čia niekas iš Costa Ricos nesilankė ir manau, kad Portugalijoje nebėra daugiau costarikiečių.

-- Bet, mano brangioji, turėjo likti paso blankų.

-- Nežinau. Jam mirus visus dokumentus ir antspaudas sudėjau į dėžes ir nunešiau į palėpę. Kodėl tave tas domina?

-- Aš norėčiau pasidaryti pasą, brangioji.

-- Pasą?

-- Net ne vieną, o daug, -- pasakė jis švelniai, -- tas padėtų tau atstatyti sunkią finansinę padėtį.

-- Jean, ar tu nejuokauji?

-- Ne, aš kalbu rimtai. Mes galėsime pasus parduoti. Pirkėjų šiandien netrūkų ir jie mokės gerą kainą. Sutaís pinigais tu galėsi...

Ar aš turiu toliau aiškinti?

-- Oh, -- Estrella giliai atsiduso. Paskui pasikėlė ir padavė jam chalata.

-- Užsidėk ir einam.

-- Kur?

-- Į palėpę, aišku! -- sušuko ji, eidama prie durų.

Palėpėje kvepėjo naftalinu. Čia buvo sudėti sulužę baldai, seni rūbai, paveiksai, Estrella atidarė vieną dėžę, kurioje buvo prikrauta visokių popierių, antspaudų ir pasų. Keliasdešimt pasų...

Nervingais pirštais pradėjo juos sklaidyti. Tai buvo seni pasai, su nepažįstamų asmenų fotografijom.

-- Bet visi jie seni, -- sušuko nusivylusi. -- Už juos mes nieko negausime.

-- Priešingai, nauji pasai be vertės. Seni pasai geresni.

-- Aš nesuprantu.

-- Tu suprasi vėliau, -- pažadėjo Lievenas, jai žinomas Jean Leblanc vardu. Jis nepagalvojo, kad į naujas avantūras pradeda įsivelti.

Rugsėjo 4 po pietų Lievenas, pasiėmęs didelį odinį krepšį nuėjo į senąjį Lisabonos kvartalą. Pas mėsininką nupirko gerą gabalą veršienos, kaimynystėje paėmė maderos bonką, kiaušinių, cukraus ir visokių prieskonių. Sukrovęs viską krepšin, nuėjo siaura Poco gatve. Prie vieno kampo pavargėlis ištiesęs ranką prašė išmaldos. Lievenas davė jam pinigą ir paklausė portugalškai:

-- Diga-me, por favor, kur gyvena dailininkas Reynoldo?

-- Tuojau čia, iš kiemo pasikėlus, viršutiniame aukšte.

Laipnuose buvo tamsu ir kvepėjo aliejumi. Iš kai kurių butų girdėjosi ginčai. Visai palėpėj ant vieno durų buvo užrašyta "Reynoldo Pereira". Tomas pasibeldė. Niekam neatsiliepiant įėjo vidun. Kambario buvo išmėtyti dažai, teptukai, į sienas atremti paveiksai, penlinės iki viršaus buvo pripildytos nuorūkių, o ant sofos gulėjo apsi-

renęs pagyvenęs barzdotas vyras.

-- Pereira! -- sušuko Tomas.

Bet barzdotasis nejudėjo. Jis buvo girtas. Lievenas patraukė pečiais ir pradėjo ruošti vakarienę. Pereira atsiduso už valandos dėl trijų priežasčių: saulės spinduliai pradėjo šviesti pro langą tiesiog jam į veidą, virtuvėje girdėjosi puodų triukšmas ir stiprus svalgūnų kvapas buvo pasklidęs kambarį.

-- Juanita, mano brangioji, tu sugrįžai? -- sušuko jis keldamasis.

Atidaręs virtuvės duris, nustebo, pamatęs vyrą, pasirūšusį priejuostę ir besitriūniantį prie puodų.

-- Gerai išmiegojot? -- paklausė nepažįstamas.

-- Ach, tas biauzybė alkoholis. Prasideda haliucinacijos... Tomas padavė vyno stiklą, ramindamas.

-- Nusiraminkit, Reynoldo, aš nesu vaiduoklis. Aš gyvas.

-- Ką jūs darote mano virtuvėj?

-- Svogūnų sriubą ir kepu veršieną su vynu...

-- Jūs esate beprotis?

-- Visai ne. Reikia, kad jūs turėtumėte tvirtą ranką.

-- Kuriam tikslui?

-- Po vakarienės man padarysite pasą.

Reynoldo griebė už keptuvės ir užsimojo:

-- Laukan iš čia, arba aš perskelsiu galvą!

-- Nusiramink. Aš jums turiu laišką -- pasakė Tomas šluostydamasis rankas ir padavė jam voką.

Reynoldas greit atplėšė ir perskaitė lapą.

-- Iš kur jūs pažįstate Luis Tamiro?

-- Vakari mūsų keliai susikryžavo kazino salėje. Jis man pranešė, kad vienas mano draugų turi sunkumų Madride. Jam reikia naujo paso. Ir greitai, Tamiro galvojo, kad jūs esate tas žmogus, kuris gali pagelbėti. Jūs esate tikras artistas, prityręs ir kuriuo galima pasitikėti.

(Bus daugiau)

KŪRYBA IR MOKSLAS

ADOMO MICKEVIČIAUS 'GRAŽINA' — LIETUVIŠKOS OPEROS PAGRINDAS

Adomo Mickevičiaus "Gražina", kuri sudaro J. Karnavičiaus lietuviškosios operos pagrindą, buvo parašyta beveik tuo pačiu metu, kaip ir "Vėlinės", tai yra apie 1821-22 m., kai Mickevičius gyveno Kaune, eidamas jėzuitų gimnazijos mokytojo pareigas (pati "Gražina" buvo parašyta Šeruose, Naugarduko apylinkėse, iš kurios poetas buvo kilęs). Tačiau tarp abiejų veikalų esama nemažų skirtumų: kai "Vėlinėse" išreikšti subjektyvūs jausmai (nelaiminga poeto meilė Marilei Vereščakaitei), tai "Gražina" nuteikia blaviu, objektyviu epinio kūrinio pasakojimu, būdingu pseudoklasiniam žanrui.

"Gražinos" siužetą sudaro Naugarduko kunigaikštienės Gražinos karžiگیška mirtis kovo su kryžiuočiais, su kuriais jos vyras Liutaveras buvo sudaręs sutartį prieš Vytautą, o šis neiškiom aplinkybėms jam buvo perleides Lydą.

"Gražina" yra romantišnis kūrinys, kurio vyriausia veikėja nėra istoriškai patvirtinta, tačiau Mickevičius sakosi girdėjęs liaudies padavimų apie Naugarduko kunigaikštienę žvilę, kuri nužudžiusi savo mylimąjį, susidėjusį su tėvynės priešiniais. Apie tai jis buvo parašęs ir apsakymėlių, kuris vėliau paplito ir populiariojo lietuvių istorijoje (Daukanto, Šatrijos Ragano raštuose ir kt.). Liutaveras primena istorijai žinomą Pukaverą. Įstoriai Dusburga Liutaveras buvęs Vytenio (kartu ir Gedimino) tėvas. Taigi ir laiko atžvilgiu Mickevičiaus kūrinys yra nu-krypimų.

Tačiau Mickevičiui labiausiai rūpėjo patriotinis reikalas. Kaip ir vėliau parašytame "Konrade Valerode" (1828 m.), "Gražinoj" rodomas tėvynės pasiaukojimo idealas. Tam tik, kaip ir kovo su okupantais rusais, prieš apstatymas, užbėgimas už akių jo tikslams. Ir istorijoje žinomas faktas, kad lietuviai ne kartą savo priešus yra apstatę gudrumu, prieš planų supainiojimu (Rudavos mūšis ir kt.).

Gražinos karžiگیška auką pats Liutaveras ne tik supranta, bet ir įvertina, kartu šalia Gražinos žudamas lauko ugnyje.

Nors lietuvių istorijoje yra buvę ir daugiau karžiگیų moterų, bet literatūriškai jos nebuvo išreikštos, Mickevičiui tokio paveiklo teko ieškoti kitur, ir jis jį rado italų Torkvato Tasso "Išvaduotosios Jeruzalės" Klorindoj, kuri, kryžieviams užimant Jeruzalę, vedė pagonių karių būrius. Kryžievių vadas Tankredas buvo ją pamilęs, bet netyčia nukovė naktinės atakos metu.

I Klorindą - Gražiną turi panašumo ir vokiečių romantiko J. Eichendorffo Romintą jo dramoje "Paskutinis Marienburgo karžiگیs" iš 1830 m. (Eichendorffas 1824-31 m. gyveno Karaliaučiuje, taigi tuo metu, kai L. Rėza išleido pirmąjį lietuvių dainų rinkinį lietuvių ir vokiečių kalbomis 1825 m., dar prieš tai, 1816 m., išleides Donelaičio "Metus"). Tačiau didelio skirtumo esama tarp Gražinos ir Romintos, kuri irgi kovoja prieš kryžiuočių vadą, bet jį pamačiusi "iš-

tirpsta" (kaip ir Šilerio "Orleano mergelė", pamatčiusi anglų vadą Lionelį). Vėliau ir ji žūva nuo ją pamilusio Wirsbergo kalavijo ne a t pažintam susitikime, kaip ir minėtoji Tasso Klorinda žuvo nuo Tankredo kalavijo. Tuo būdu esama paralelės tarp visų trijų veikalų bent šio vieno motyvo atžvilgiu.

Pirminė redakcijoje Mickevičiaus kūrinys vadinosi "Kaributas, Naugarduko kunigaikštis", o vyriausiai veikėjai buvo duotas Karinos vardas. Gražina buvusi "Lydos kunigaikščio duktė, pasižymėjusi grožiu (gal iš to ir vardas), bet taip pat ir išmintimi, apie ką kalbama poemioj:

Gražina buvo ją žmonės
vadinę,
Norint jos amžius, jaunystės
aušrinę
Perėjęs, jau į vidurienį
slinko.
Motinos puikūs darbai ir
merginos
Josios esybę kartu
susirinko.
Išmintis švietė iš veido
skaistumo,
Lyg būtų pavasaris vasarą
likęs.

Su vyru ji buvusi vieno-
kio ūgio, į jį visai panaši,
ir kai, apsirengusi vyriškais
drabužiais ant žemaitiško
žirgo medžiodavusi po miš-

kus, žmonės manydavę, kad
tai pats Liutaveras. Dėl to
ir kariai, jos lemiama žy-
gin vedami prieš kryžiuo-
čius, manę, kad tai pats
kunigaikštis.

Operoj gana gausu lietu-
viškų dainų (net ligi 40),
Mickevičiaus kūriniui bū-
dinga ypač viena senoviška
apie Kęstučio žirgą, taigi
dar iš kovų su kryžiuočiais
laikų, kurią pats Mickevi-
čius girdėjęs liaudį dainuo-
jant:

Žirgais totorių garbė vien.
mirga,
Garsus ir vokiečio kardas;
Lietuvoj augęs Kęstučio
žirgas,
Naminio jo kardo tik
vardas.

Širvas žirgelis menkas,
nedidis,
Kardą tik prastą jam kala,
Bet ko, Kęstutį joiant
išvydęs,
Vokietis ir turkas bala?

Kad prieš Kęstutį atsispir-
geidžia,
Nutrupa vokiečio plienas,
Kad prieš totorius žirgą
paleidžia,
Nebeištrūksta nė vienas.
(Ir. Jono vertimas)

A. Mickevičiaus "Graži-
na" ir mūsų laikais moko
ryžto kovo su tėvynės
priešiniais.

A. Rimtenis

SĖKMĖS LIETUVIŲ OPERAI

Agr. Ignas Andrašius, vie-
nas iš pirmųjų parėmęs Chi-
cagos Lietuvių Operos žygį pa-
statyti Civic operos scenoje ope-
rą Gražiną, sutiko pasidalinti
mintimis apie tos operos reikš-
mę mūsų išeivijai su mielais
Dirvos skaitytojais.

-- Kas Tamstą paskatino skir-
ti auką "Gražinos" operos pa-
statymui?

-- Šią kuklią auką "Gražinos"
operai Chicagoje paremti būtų
galima suvesti į tris pagrindines
priežastis: 1) asmeniškai teko
pažinti "Gražinos" autorių
J. Karnavičių. Jis man padarė
įspūdį didelio intelektualo ir ne-
paprastai gabaus menininko-mu-
ziko talentingais sugebėjimai-
mais, J. Karnavičiaus asmeny-
je likimo eiga sujungė teisininko
ir muziko profesijas. Genialus
muziko talentas užgožė teisi-
ninko paskirtį; 2) Pagal mano
supratimą "Gražinos" operos
muzika ir dainos gražiausiai,
intymiausiai ir subtyliausiai at-
skleidžia lietuvių tautos sie-
los pasaulį ir 3) Noras kukliu
inašu prisidėti prie "Gražinos"
operos kolektyvo milžiniškų pa-
stangų, iškilus entuziazmo ir
didelio pasišventimo.

-- Iš profesijos esate agrono-
mas. Kaip galite suderinti sa-
vo profesinį pasiruošimą su
meno pasaulio žmonių polė-

kiais?

-- Be savo profesinio pasi-
rengimo nuo pat jaunų dienų tu-
rėjau linkimą į dailiąją litera-
tūrą ir filosofiją. Pripažįstu,
kad savo gyvenime žiuos dūskir-
tingus dalykus: agronomo ir li-
terato - mėgėjo laimingų būdų
sugebėjau suderinti. Ir mano
profesiniame darbe dailioji li-
teratūra sudarė tinkamas sąly-
gas giliau išvėgti į žmogaus
lietuvių - žemdirbio širdį ir jo
dvasios vidaus pasaulį. Todėl
šiuo atveju "Gražinos" operos
autorius talentingoji kūryba ir
Chicagoje lietuvių operos ko-
lektivo pasišventimo pastan-
gas tik patvirtina lietuvių žmo-
gaus didžiulį ir gražiąsias sa-
vybes, kad lietuviųje harmonin-
gai derinasi kasdieninė profesij-
ja su tuo meno grožio pasauliu,
kuris žemiškom pakopom veda
žmones į artėjančius dieviškos
kūrybos atspindžius.

-- Ką norėtumėt palinkėti
"Gražinos" operos kolektyvui?

-- Kai galvoju apie "Graži-
nos" operą, man visados prisi-
mena mūsų tautos poeto Jono
Aiščio žodžiai: "Laukas, kelias,
pieva, kryžius, šilo juosta mė-
lyna, debesėlių tankus išas ir
gaudi, gaudi daina." Pras-
mingai šiais žodžiais poetas iš-
reiškė mūsų gimtojo krašto pei-
zažą ir tą tolimos, bet mielos
dainos ilgesio aidą... "Graži-

Operos "Gražinos" šimtininkai: ALT S-gos Chicagos skyr.
pirm. dail. Petras Vebra ir agr. Ignas Andrašius.
V.A. Račkausko nuotrauka

P. Vaičiūno "Nuodėmingas Angelas" Bostone. Prieš uždangos
pakilimą: Dalia - Rita Ausiejūtė.

Nuodėmingo Angelo premjera Bostone

Poetas Vaičiūnas, kūrybin-
giausias nepriklausomybės lai-
kotarpio dramaturgas, paliko
mums gal daugiau negu dvide-
šimt scenos veikalų. Iš simbo-
linės dramos pasukęs į realiz-
mą, jis yra aprėpęs plačią te-
mų skalę, sukūręs eilę spalvin-
gy charakterių, palietęs skau-
džią žmogaus gyvenimo opų bei
negerovių. Greta aktualiomis
nuskambėjusių pjesių, kaip Nau-
jieji žmonės, jis bandė pasi-
nerti ir į vadinamas pastovias
ar išliekančias problemas.

P. Vaičiūno 5 veiksmų pjesė
Nuodėmingas Angelas, Kauno
Valst. Dramos Teatre, statyta
1927 m., ir yra dramos veika-
las, paremtas į pastovią (ar am-
žiną) tematiką. Autorius čia
bando vaizduoti moters išti-
kimbės problemą ir iš jos iš-
plaukiantį kūrėjo santykį su sa-
vo darbu. Gerai pažindamas te-
atro meną ir dramaturgijos tech-
niką, autorius Nuodėmingame
Angelo sukūrė eilę dramatinės
įtampos kupinų scenų, sukūrė
ir būrį stiprių personažų, kai
kuriems atsaikuodamas ir ne-
menką cinizmo kaušą (Gauro
vaidmuo, ekskunigas Chichi).

Žinoma, vargas tiems, kurie
į veidmainiškus P. Vaičiūno ve-
ikėjus bandys žiūrėti savo pa-
saulėžiūros ar srovės akimis.
Dramaturgas yra laisvas pasi-
rinkti spalvas personažų kūry-

nos" operos dainos priekels lie-
tuvių širdyse mūsų tautos pra-
eities garbė ir didybė. Paro-
dys pasauliui tuos didžiulius
mūsų tautos dvasinės gyvatos
turtus, kurie lūbdys visų lietu-
vių didįjį laisvės ilgesį ir di-
džiulias operos kolektyvo pas-
tangas, kurias II Pas. karo au-
drosė žuvęs talentingas poetas
Vytautas Mačernis išreiškė
šiais žodžiais: "Ir vienas aš
grįžiu vėl į protėvių namus, ant
rankų nešdamas karalių gėlę.
O pasitikti išeis išdidžios va-
karų ir šiaurės gentys. Ir jų
graužulės moterys ir aukštos
šviesiaplaukės jų mergaitės, At-
ėjusios į žemės laiminimo šven-
tę".

Prie viso to dar norėčiau pri-
dėti, kad operos kolektyvo ir vi-
sų lietuvių, kurie myli dainą ir
jos grožį, būtų darniai sujung-
tos rankos ir širdys bendram
laisvės kovos darbui.

V.A.R.

siryžimu Nuodėmingą Angelą
įkelti Bostono lietuvių scenon.
To laimėjimo pasiekta, P. Vai-
čiūno pjesės premjera Bosto-
ne parodyta gegužės 6 d. vaka-
re.

Rež. Al. Gustaitienė savo dar-
bą atliko kruopščiai ir sąžini-
gai. Ji yra realistinės teatro mo-
kyklos auklėtinė, kokių nors eks-
perimentų vengia, eina savo pa-
žįstamu keliu, kuria realistinių
nuotakų statymus. Tokių spalvų
darbas yra ir Al. Gustaitienės
parengtas Nuodėmingo Angelo
vaidinimas. Veikalo vaidintojų
sambūris scenoj veikė darniai
ir ansambliškai, vėkėjų charak-
teriai, kiek iš scenos meno my-
lėtojo galima išpešti, buvo iš-
ryškinti, pjesės mizanscenavi-
mas nuosaikūs ir logiškas. Tu-
rint galvoj medžiagos sudėtin-
gumą, susidaro įspūdis, kad P.
Vaičiūno Nuodėmingo Angelo sta-
tymas yra vienas iš pačių dai-
liausių ir brandžiausių Al. Gus-
taitienės darbų. Tikėkimės, kad
režisierė pasistengs ant laurų
neužmigt...

Al. Gustaitienė į talką sto-
jo dail. Vikt. Vizgirda, sukur-
damas Nuodėmingo Angelo deko-
racijas. Jis nedarė realistinių
interiorų, jo scenovaizdis yra
konstruktyvinio pobūdžio, at-
skiruose pjesės veiksmuose žai-
džias atskirais spalvų tonais.
Nors ir atšokęs nuo realistinio
scenovaizdžio, dail. Vikt. Viz-
girda įsijautė į veikalo dvasią
ir su ja nesusikrto. Dekoraci-
jos yra patogios vaidintojams,
su režisierės užmanymu su-
tapo ir darė tikrai malonų įs-
pūdį.

P. Vaičiūnas savo dramatur-
gijoje ne kartą kibo į moters iš-
tikimybės klausimą. Nuodėmin-
game Angele tokia "paslydusi"
moteris yra skulptoriaus Arno
žmona Dalia. Tai savo vidumi
komplikuotas ir ne kartą į kebl-
ias situacijas statomas P. Vai-
čiūno personažas, gal vienas iš
pačių spalvingiausių veikėjų jo
draminėje kūryboj.

Bostone Dalią vaidino Rita Au-
siejūtė. Vispusiško išorinio
grožio, kuriuo prigimtis mūsų
Ritą apdovanojo, anaiptol nepa-
kaktų Dalios vaidmeniui įveikti.
Čia reikia stipraus vidaus, sub-
tylių pojūčių, reikla ir vaidybi-
nės technikos. Lyginant su ge-
rai atlikta jos role Brandos ates-
tate, Nuodėmingo Angelo Dalios
vaidmenį R. Ausiejūtė regimai
šoktelėjo į aukštį. Jos vaidyba
buvo profesinio lygio, per pen-
kis veiksmus neiššokusi iš vaid-
mens uždavinį, išsilaikiusi an-
sambly, Dalios vaidmeniui R. Au-
siejūtė įrodė, kad ji turi jautrų
ir turtingą vidų, neabejotiną vai-
dybinį talentą. Jeigu ji būtų bu-
vusi silpnesnė, be abejonės ir
visas Nuodėmingo Angelo spek-
taklis būtų gerokai nublankęs.
Skoningi ir tinkamai parinkti
buvo ir R. Ausiejūtės drabu-
žiai, kuriuos ji vilkėjo scenoj.

Zita Zarankaitė, "nusipelniau-
(Nukelta į 6 psl.)

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS
CAPE COD - OSTERVILLE
KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS
PLIAŽO — GRAŽIOJE LIETUVIŠKOJE
JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros pliažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

Atidaroma vasarą, nuo BIRŽELIO 18 D. iki RUG-
SĖJO MĖN. 15 D. ir jau DABAR priimami užsakymai.

Kreiptis: DR. ED. JANSONAS, 15 ROSEDALE ST.,
BOSTON, MASS. 02124. TEL. 288-5999, o po BIRŽELIO
18 D. tiesiai į vilą AUDRONĖ — CAPE COD, MASS.,
MARIJA JANSONAS.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir
didžiausią Cape Cod žalumynuos paskendusią lietuvišką
pajūrio vilą.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• The Plain Dealer, Clevelando didžiausias dienraštis, savo gegužės 15 d. laidoje aprašo Vliko pirm. dr. K. Valiūno apsilankymą Clevelande.

Paminėjus Vliko pirm. ninko kelionės tikslus, laikraštis cituoja ir kelis jo pareiškimus, kuriuose nusišundžiama, kad daugelis mažų tautų išsikovoja nepriklausomybę, tačiau Baltijos tautos, įrodžiusioms, kad jos gali pačios savarankiškai tvarkyti savo valstybių reikalus, niekas nepadedą išsivaduoti iš komunistinės okupacijos.

• Vysk. M. Valančiaus Lituanistinė mokykla baigia mokslo metus sekančia tvarka:

Gegužės 27, šeštadienį, 9 val. moksleiviai organizuotai dalyvauja pamaldose. Po pamaldų parapijos salėje mokslo metų užbaigimo aktas ir meninė programa, kurią atlieka mokytojos Teresės Neimanaitės vadovaujami jaunesniųjų skyrių tautinių šokių šokėjai.

Gegužės 28, sekmadienį, 4 val. "Aukuro" ansamblio metinis koncertas. Čia bus pirmą kartą išties išpildy-

tas naujas muz Alfonso Mikulskio kūrinys. Girdėsime solistus, chorą ir kanklių orkestrą.

Bilietai į koncertą gaunami pas moksleivius ir tėvų komiteto narius.

NEPAPRASTAS SLA 14 KUOPOS NARIŲ SUSIRINKIMAS

Nepaprastas SLA 14 kuopos narių susirinkimas įvyks birželio 4 d., sekmadienį, 12 val. Lietuvių salės svetainėje. Bus atsisveikinta su ilgamete kuopos išd. sekretore Marija Misčikienė, kuri išvyksta gyventi į Floridą ir renkamas naujas kuopos išd. sekretorius. Po susirinkimo, ten pat bus bendri pietūs, į kuriuos kviečiami SLA 14 kuopos ir kitų Clevelande veikiančių SLA kuopų nariai bei jų šeimos su svečiais. SLA kuopų bendri pietūs prasidės 2 val. po pietų. Norintieji bendruose pietuose dalyvauti, prašomi užsirašyti

VIRŠUJE: VLIKo pirm. dr. J. Valiūno pranešimo pasiklausyti praeitą sekmadienį šv. Jurgio parapijos salės susirinko gausus būrys clevelandiečių. V. Pliodžinsko nuotrauka

pas kuopos valdybos narius arba pas kuopos pirmininką Vytautą A. Braziulį, skambinant telef. 681-9404. Kuopos nariai prašomi nepaprastame susirinkime ir bendruose broliškuose pietuose būtinai dalyvauti, kad galėtų gražiai pagerbti ilgametę kuopos išd. sekretorę Mariją Misčikienę. Justinas ir Marija Misčikai Clevelande yra išgyvenę keliasdešimt metų ir visuomenėje yra užsitarnavę nuosirdžios pagarbos. (vab)

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• Prieš atnaujinami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokesčių paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

Skaityk ir platink
DIRVĄ

DARBININKAI METALUI

prityrę paruošti ir gaminti mažus ir vidut. gaminius. Privalo skaityti planus, varuoti žirkles, kaliklius, presus ir lankstyvus. Tik dienomis. Proga iškilti gabiam vyrui.

Daugelis apdraudų.
ROSE IRON WORKS
1536 East 43rd St.
Tel. 881-3355 Vak. 371-2025 (56-58)

WANTED AT ONCE
BULLARD OPERATORS
ENGINE LATHE OPERATORS
Must be able to set up work from Blue Prints & Close Tolerances. 55 hour work week. Year round. Liberal benefits.
DEPENDABLE TOOL & MFG.
5416 DETROIT AVE.
CLEVELAND, OHIO (51-60)

EXPERIENCE
DESIGNER—ESTIMATOR
With 5 or more years of experience in the Stamping Field.
SALARY POSITION
VOSS INDUSTRIES
2168 W. 25TH ST.
CLEVELAND, OHIO
216 — 771-7655 (55-57)

WANTED EXPERIENCED
TOOLMAKERS
For Die and Fixture work. Must be able to do work on their own. Small tool room, good hourly rates & benefits.
Call between 9-4
PREMIER MFG. CORP.
1985 W. 85th St., Cleveland, Ohio
216 — 281-9260 (58-67)

MACHINE DESIGNER

Leading manufacturer of forging machinery has permanent position open in engineering department for mechanical engineer or draftsman.

Send resume or phone for appointment.
531-1010

Ajax
Manufacturing Co.
1441 Chardon Rd.
Euclid, Ohio (56-59)

VLIKo pirmininką dr. K.J. Valiūną, atvykusį į Clevelandą pasitarimams su PLB valdyba, Tėvynės Garsų radijo vedėjas J. Stempužis pristatė Cuyahogos apskrities kontrolieriui Ralph J. Perk, kuris taip pat yra Tautybių Sąjūdžio pirmininku. Dr. K.J. Valiūnas amerikietį valdžios pareigūną supažindino su VLIKo veikla ir pasikeitė mintimis apie pavergtos Lietuvos ir kitų komunizmo okupuotų kraštų padėtį. Nuotraukoje VLIKo pirmininkas dr. K.J. Valiūnas, T.G. radijo vedėjas J. Stempužis ir apskrities kontrolierius R.J. Perk.

LONDONO PABIROS

• Nidos Knygų Klubas baigia spausdinti J. Švaisto atsiminimus ir Trečiąją Pradalę, šiuo metu vienintelį išėjusių literatūrinį periodinį leidinį. Pradalę redaktorius rašytojas Kazys Barėnas susirūpinęs užtrukusių spaudos darbų, nes jau baigias redaguoti ketvirtąją literatūros metraščio knygą.

Nidos spaustuvės darbai susitrukdė, prieš kurį laiką mirus vienam prityrusiam spaustuvininkui, o kitam išvykus į JAV. Prityrusių lietuvių spaustuvininkų trūksta ir Nidos spaustuvės vedėjas Vytautas Kerys vis dar dairosi talkininkų, nors šiuo metu darbai jau įeina į normalesnę vėžes. Be Nidos knygų ir atsitiktinių spaudos darbų, spaustuvėje nuolat spausdinami Europos Lietuvis, Darbininkų Balsas ir Šaltinis.

• Britanijos lietuviai nušėbo Dirvos balandžio 5 d. nr. paskaitę, kad Nidos Knygų Klubas savininkai esą Daunorai. Žurnalistas ir buv. Lietuvos Aido redakcijos narys Br. Daunoras prieš keikolika metų, tiesa, redagavo Europos Lietuvį. Tuo metu jo iniciatyva buvo įsteigtas ir Nidos Knygų Klubas. Tačiau laikraščio leidėjais ir leidyklos savininkais visą

laiką buvo ir vis dar tebėra Lietuvių Namų Akc. Bendrovė. Tai visuomeniniais pagrindais įkurta bendrovė, kuriai priklauso septynių aukštų namai vakarinėje Londono dalyje su spaustuve, knygų leidykla, redakcija, be to, viešbučiu ir klubu. Netoli Londono esančiame Hedley Parke LNB priklauso vasarvietė Lietuvių Sodyba.

• P. Mašalaičio vadovaujami Londono lasininkai balandžio 29 d. rytinėje Londono dalyje esančioje lietuvių Socialinio klubo salėje suruošė koncertą. Programoje dalyvavo jauna solistė V. Gasperienė ir J. Černio vadovaujamas vyrų balsų oktetas.

Malonaus tembro mezzosopranas V. Gasperienė klausytojams patiekė populiarių repertuarą, kuris publikos buvo labai palankiai priimtas. Nottinghamo konservatorijoje studijuojanti jauna solistė, be abejo, praturtins Anglijos lietuvių renginių programas. Koncertinių pajėgų vietos lietuviams labai trūksta ir todėl jaunųjų jėgų prieauglis čia yra labai sveikintinas. Pastebėtina, kad Londono ir aplamai Anglijos lietuviai ir retus lietuviškus koncertus labai noriai ir entuziastingai lankosi, į ką, galbūt, turėtų atkreipti dėmesį ir Amerikos lietuviai menininkai, lankąsi Europoje.

• Pianistas Antanas Smetona gegužės 9 d. koncertavo lenkų salėje, išpildydamas J. Tallat-Kelpšos, J. Gruodžio, M. K. Čiurlionio ir F. Chopino kūrinius. Koncertą rengė Lietuvių-Lenkų A. Mickevičiaus vardo Draugija D. Britanijoje, kurios pirmininku yra M. Bajorinas.

Pianistas skambino užtikrintai ir kai kuriuos Chopino kūrinius jam matomai pasisekė geriau atlikti kaip buvusiam koncerte Wigmore Hall. Gausi auditorija A. Smetoną apdovanojo ilgomis katutėmis. Sekančią dieną Dzienik Polski koncertą labai gerai įvertino.

• Inž. J. P. Nasvytis ilgesnį laiką darbuojasi Britanijoje prie prancūzų-britų statomo sprausminio lėktu-

Aukos Dirvai

K. Cicėnas, Chicago	4,00
P. Laurinavičius, Chicago	1,00
M. Sims, Detroit	1,00
P. Vaiginis, Cleveland	2,00
J. Banevičius, Toronto	2,00
N.Y. Vyrų Choras	5,00
V. Žukaitis, Dayton	2,00
V. Bagdanavičius, Phila.	3,00
S. Matulis, Chicago	1,00
K. Kiznis, Richmond	1,00
L. Keženis, Cleveland	4,00
A. Jančys, Rochester	4,00
A. Steponaitis, New Britain	1,00
V. Grudzys, Cleveland	3,00
P. Bakūnas, Baltimore	4,00
J. Neverauskas, Gary	3,00
A. Stankūnas, Cleveland	1,00
V. Mažeika, Chicago	2,00
V. Abraitis, Fords	4,00
J. Šlapelis, Cleveland	2,00
D. Kalėda, Pittsburgh	4,00
J. Čibiras, Dayton	2,00
J. Luja, Collinsville	5,00
K. Galūnas, Santa Barbara	5,00
J. Vaičaitis, Akron	4,00
J. Ignatonis, Chicago	4,00
V. Gricevičius, Chicago	1,00

vo Concord. Lėktuvas bus išstatytas kitą mėnesį Paryžiuje įvyksiančioje tarptautinėje aviacijos parodoje, kurioje dalyvaus ir J. P. Nasvytis. Jo sukonstruotais kuro siurbliais yra sudomėję sovietai, kurie teiraujasi galimybių tuos siurblius gamintis pagal licenziją. Sovietų atstovai inžinieriaus J. P. Nasvyčio teiravosi, ar, licenziją gavus, jis sutiktų technikiams pasitarimams lankytis Sovietų Sąjungoje.

• Skulptorius Antanas Brazdys po atostogų Ispanijos Majorcoje grįžo į Londoną, kur jau ilgesnį laiką profesorijauja meno kolegijoje. Saulėje įdeges ir atsigavinęs, skulptorius uoliai ruošiasi parodai. Savo geležies suvirinimo skulptūrom Antanas Brazdys yra vienas pirmiausių skulptorių Londone. Šiuo metu skulptorius tariasi su galerijomis dėl parodų Zueriche, Vak. Vokietijoje ir New Yorke.

• Londonas, savo didumu antras (po Tokio) pasaulio miestas, sutraukia dideles turistų minias. Kas metal vis daugiau lietuvių keliauninkų taip pat kelia sparnus ir, ypačiai iš Amerikos, lankosi senutėje Europoje, dažniausiai neaplenkdami Londono. Tai didžiulių meno turtų ir istorinių paminklų kupinas miestas, šiuo metu netgi užsitarnavęs "swinging London" epiteta. Apgailestautina, kad daugelis lietuvių keliauninkų savo tvarkraščiuose Londonui tepaskiria tokį trumpą laiką. Per trejetą ketvertą dienų aplankyti miesto įžimybes, aplankyti muziejus ir galerijas, pamatyti nors vieną garsiojo West Endo teatrų spektaklį ir pažiopsoti į sargybų pasikeitimą prie Buckinghamo rūmų jau maždaug prilygsta neįmanomybių menui. Džiugu betgi, kad daugumas keliauninkų, Londoną užkliudę, vis dėlto nepamiršta apsilankyti bent viename to miesto lietuviškųjų centrų: Lietuvos pasiuntinybėje, Lietuvių namuose arba Socialiniame klube.

Šiais metais viena pirmųjų turistinių kregždžių Londone buvo newyorkiškė lietuvaite Rožė Dauksaitė (buv. Metropolio direktoriaus Kaune duktė). Būdamas didelė meno ir teatro mylėtoja, keliauninkė aplankė svarbiausias miesto meno galerijas, matė Sheridan The Rivals teatre ir turėjo progos apsilankyti garsiojo skulptoriaus Henry Moore studijoje. Dar aplankiusi spalvingąjį Soho ir vizitavusi Liet. ministrą B. K. Balutį, R. Dauksaitė išskrido į Vokietiją, iš kur, pabuvojusi pas bičiulius Paryžiuje, grįš New Yorkan. (rem)

Vysk. Valančiaus lituanistinės mokyklos Clevelande jaunieji mokiniai, akordeonistui Algiiui Matulevičiui grojant, pratinasi šokti tautinius šokius. V. Pliodžinsko nuotrauka

Naturally
SUPERIOR SAVINGS
SINCE 1909
13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND

HOME and
REMODELING
LOANS
...
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON
FUNERAL HOMES
Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs
Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1 - 1763

936 East 185th St.
KE 1 - 7770

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS SEIMO

proga **birželio mėn. 3 d.** rengiamas

BANKETAS

Sheraton-Chicago viešbutyje, 505 North Michigan Ave., Chicago, Ill.

NERIJA LINKEVIČIŪTĖ

MENINĘ PROGRAMĄ
ATLIKS

Solistė

Neriya Linkevičiūtė,

solistas Jonas Vaznelis ir

kompozitorius Darius Lapinskas.

Šokiams gros Markausko kapela.

DARIUS LAPINSKAS

7:30 val. vak. kokteiliai
"Tropical" salėje.

8:15 val. vak. banketas
"Boulevard" salėje.

Įėjimas — \$10.00 asmeniui.

Bilietai iš anksto gaunami pas B. Paplėnienę,
5647 So. Wood Street,
Chicago, Ill. 60636. Tel. RE 7-8186.

JONAS VAZNELIS

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Lietuvos atstovo J. Kajecko dešimtmetis jo dartinėse pareigose Washingtono buvo pagerbtas šiuo Valstybės Sekretoriaus Dean Rusk sveikinimo laišku:

Dear Mr. Charge
d'Affaires:

As you complete your tenth year as Charge d'Affaires of Lithuania in the United States, I wish to extend my congratulations and best wishes.

During your many years in Washington you have distinguished yourself as a worthy representative of the Lithuanian people. Your untiring efforts on behalf of the Lithuanian cause have reflected a constant devotion to the aspirations of your countrymen for national independence and freedom.

I wish you many more years of fruitful service.

Sincerely yours,

Dean Rusk

• Leonardas Jurevičius, ALT S-gos Elizabetos skyriaus narys, įstojo į Vilties draugiją 10 dol. įnašu.

Malonu pastebėti, kad ir vėl naujo nario įstojimo formalumais pasirūpino uolusis Dirvos ir Vilties draugijos taktininkas St. Lukoševičius.

LIETUVIŲ MOKYTOJŲ DĖMESIUI

Kasmet gausėjant mokiniams, šv. Antano berniukų gimnazijai reikia daugiau mokytojų. Amerikoje yra lietuvių, dėsantių vietinėse gimnazijose. šv. Antano gimnazija labai laukia jų tautos.

Pranciskonomas dabar sunku dar daugiau savo kunigų skirti pedagoginiam darbui, nes jie reikalingi ir kitoms sritims. Pasauliečių mokytojų talka būtų didžiai įvertinta ir prasminga. šv. Antano gimnazijoj visi mokiniai lietuviai. Neribotos galimybės juos mokyti bei auklėti tautinėje dvasioje ir paruošti lietuviškai veiklai.

Mums reikalingi šiam rudenii įvairių sričių cenzuoti lietuvių mokytojai. Taip pat priimtume talką vien tik lietuviškiems dalykams ir bendrabučio priežiūrai. Atlyginimas toks pat, kaip ir kitose amerikiečių gimnazijose. Graži proga dirbti su lietuvių jaunimu. Nu-

širdžiai prašome lietuvių mokytojus ją įvertinti ir galimai greičiau atsilipti. Visos informacijos bus suteiktos, rašant rektoriui šiuo adresu: St. Anthony High School, Kennebunkport, Maine 04046.

Rektorius

MOKSLO METŲ PABAIGA ŠV. ANTANO GIMNAZIJOJ

šv. Antano gimnazijoj Kennebunkporte, Maine, mokslo metai baigsis birželio 4 d. Tą dieną bus gimnazijos metinė šventė, kurioj gaus brandos atestatus 14 abiturientų. Šios išskilmės garbės svečiu bus Lietuvos atstovas JAV min. Juozas Kajeckas. Jis įteiks brandos atestatus ir tars žodį. Išskilmė bus užbaigta koncertu gimnazijos choro, kuriam vadovauja komp. J. Gaidelis. Kviečiama dalyvauti dvasiškija, mokinių tėvai ir bendroji visuomenė.

NEW YORK

SVARBUS SUSIRINKIMAS

Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos 1-jo skyriaus narių metinis susirinkimas įvyks š. m. gegužės mėn. 20 d., 7 val. vak. Amerikos Lietuvių Atletų Klubo patalpoje, 1332 Halsey St., Brooklyn.

Bus pranešimas apie įvykstantį A. L. T. S-gos Seimą Chicagoje, birželio 3 ir 4 d.

• Dr. Juozas Girnius, Ateitininkų Federacijos vad. šv. atvyksta į New Yorką su paskaita "Jaunimo problema lietuviškoje bendruomenėje", kuri įvyksta sekmadienį, gegužės mėn. 21 d., 4 val. p. p. Estų namuose, 243 E. 34th St., Manhattan.

Paskaita lies dr. Girniaus naujos knygos "Idealas ir laikas" mintis, kuriomis išreiškiama, jog ir užsienyje gimę gali pergalėti laiką ir pasidaryti lietuviams, jei supras ir įsisąmonins į tautinės kultūros idealą. Paskaitos koreferantai Gintra Banaitytė-Ivaškienė ir Stasys Goštautas.

Santaros šviesos Federacijos diskusijų ratelis visuomenę maloniai kviečia atsilankyti.

LIETUVIŲ FONDO PELNO SKIRSTYMAS

Keli metai iš eilės LF pelno skirstymas buvo daromas prieš fondo narių visuotinį metinį susirinkimą, o paskirstyti pinigai būdavo įteikiami susirinkimo metu. Tai pasidarė lyg tradicija. Tačiau, esant skubiam bei svarbiam reikalui, pinigai tam gali būti paskirti bet kuriuo metų laiku.

Pranešama, kad ir šiais metais pelno skirstymas bus atliktas taip pat prieš visuotinį LF narių susirinkimą, kuris įvyks Chicagoje Kultūros Kongreso metu. Paskirstyti pinigai bus įteikti švietimo, mokslo bei kultūros atstovams to susirinkimo metu.

Šiuo metu Lietuvių Fondo pagrindinio kapitalo yra arti 350 tūkst. dol. Iki šiol lietuviškiems reikalams jau paskirstyta 20 tūkst. dol., o šiais metais numatoma, kad tam tikslui bus 12-15 tūkst. dol.

LF adresas: 6643 South Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629

CHICAGO

DARNUS SUSIRINKIMAS

Gegužės 12 d. vakare įvyko ALTS Chicago skyriaus narių susirinkimas. Jame prisistatė naujai išrinktoji skyriaus valdyba: pirm. — P. Vėbra, vicepirmininkai — K. Matutis ir A. Rūkstelė, išd. — F. Braunienė ir sekr. — Br. Paplėnienė. Pirmininkas trumpai supažindino susirinkimą su valdybos paruoštuojų metų darbų planu, užmojais. Susirinkimas planui pritarė ir paskatino sekmingai dirbti. Pažymėtinas tarimas, kuriuo pavedama valdybai išdirbti visam metų laikotarpiui skyrių susirinkimų bei kultūrinių pobūvių, vakaronių kalendorių ir įpaskelbti visiems nariams.

Be to, susirinkimas išklaušė pirm. P. Vėbros, kaip ir S-gos pirm. J. Jurkūno, smulkius pranešimus apie artėjantį sąjungos seimą ir chiegiškiams tautininkams tenkančius uždavinius jo ruošoje ir pačiame seime. Taip pat aptartas seimo banketas ir reikalas jame dalyvauti. Į seimą skyriaus atstovais išrinkta: I. Andrašiūnas, E. Bartkus, F. Braunienė, O. Biežienė, Dr. S.

Biežis, Dr. J. Dauparas, E. Matutienė, V. Mažeika, A. Rūkstelė ir M. Valiukėnas. Seimo reikalams paskirta \$100.00.

Į skyrių naujai įstojo ir susirinkimo priimti 12 narių, kurių didelė dauguma yra jaunųjų neolituanų gretose. Tarp jų ir Korp! Neo-Lithuania pirmininkas R. Staniūnas su žmona. Susirinkimui pirmininkavo V. Mažeika, sekr. — V. Mieželis. Po susirinkimo jo dalyvių kava vaišino skyr. narės. Susirinkimas buvo gyvas, darnus ir darbingos nuotaikos. m.v.

Dr. A. Rudokas ir ponis išskrido į Bahamų salas, kur gegužės 15 d. prasidėjo daktarų optometrų konvencija.

• Juozas Grybauskas, Lietuvos kariuomenės kūrėjas savanoris, norėdamas paremti Pedagoginio Lituanistikos Instituto idealistinio jaunimo švietimo darbą, užpnumeravo Lietuvių Enciklopediją ir Br. Kviklio "Mūsų Lietuvą" šio Instituto parankinei bibliotekai. Be to, jis dar paaukojo ir savo visą biblioteką, kurioje yra vertingų ir reikalingų lituanistiniams jaunimo švietimui veikalų. Viso J. Grybauskas paaukojo 243 veikalus, kuriais galės naudotis jaunimas, gilinti savo lituanistines žinias.

Už šią reikšmingą ir vertingą auką J. Grybauskui Instituto vadovybė reiškia viešai nuoširdžią padėką.

Geriausieji RAŠYSI visada turime ir liet. raidynų ir SKAIČIUOSI mašinėlė. Geriausia muzika yra STEREO — ir mažais tranzist. pagrausite visą pasaulį. Geriausia TV yra SPALVATA. Burroughs, Grundig, Olympia, Royal, Telefunken, Zenith ir kt. firmos. NEPERMOKEKITE kitur pirma nepalyginę m/kainas. Pranešę kuo domitės dykai gausite spalvotus katalogėlius. Rašykite: J. L. Giedraitis, 10 BARRY Drive, E. Northport, N. Y., 11731.

Professional openings exist for NURSING SUPERVISOR—HEAD NURSE REGISTERED NURSES & L.P.N.'S. & DIETICIANS PHYSICAL THERAPISTS Positions available immediately in a skilled nursing home associated with an acute short term hospital. Easily accessible to both Twin Cities and Duluth, Superior area. Liberal personnel benefits. Salary open. Apply or send resumes administrator of Grantsburg Hospital, Inc., Grantsburg, Wis. (58-64)

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS SEIMAS

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS SEIMO (DEŠIMTOJO)

įvykstančio 1967 metų birželio mėn. 3 ir 4 dienomis.

Chicago-Sheraton Hotel
505 North Michigan Ave.
Chicago, Illinois.

D I E N O T V A R K Ė

Penktadienis, birželio 2 d.

5:00 Sąjungos mirusiųjų narių pagerbimas šv. Kazimiero Kapinėse.

Šeštadienis, birželio 3 d.

11-12 Registracija.
12-1:30 Iškilmingas Seimo Posėdis — San Juan salėje
a) Seimo atidarymas, himnai, mirusiųjų pagerbimas — Chicago skyriaus pirmininkas;
b) Sąjungos pirmininko žodis — Jonas Jurkūnas;
c) Tautinė idėja ateities perspektyvoje — Vytautas Abraitis;
d) Sveikinimai;
e) Seimo prezidiumo sudarymas.

1:30-3 Darbo posėdis:
a) Seimo komisijų sudarymas;
b) Sąjungos pirmininko pranešimas;
c) Sąjungos išdinininko pranešimas;
d) Revizijos Komisijos pranešimas;
e) Diskusijos dėl pranešimų.

3:15-4:30 Darbo posėdis:
a) ALTO reikalais pranešimas;
b) BALFO reikalais pranešimas;
c) Lietuvių Tautinio Sąjūdžio vadovybės pranešimas;
d) Diskusijos dėl pranešimų.

4:45-6:15 Darbo posėdis:
a) 50 metų nepriklausomybės paskelbimo sukaktis 1968 m. — Dr. Algirdas Budreckis;
b) Skyrių atstovų pranešimai;
c) Diskusijos dėl pranešimų.

7:30 Banketas:
a) 7:30 rinkimosi laikas — Coctails Tropical Room;
b) 8:15 banketas — Boulevard Room.

Sekmdadienis, birželio 4 d.

9 Komisijų posėdžiai.
10 Pamaldos.
12-2 Darbo posėdis:
a) Mandatų komisijos pranešimas;
b) Nominacijų komisijos pranešimas;
c) Rinkimai —
1. Sąjungos pirmininko ir valdybos;
2. Revizijos komisijos;
3. Tarybos;
d) Rezoliucijų ir sveikinimų komisijos pranešimai;
e) Klausimai ir sumanymai;
f) Seimo uždarymas.

Po Seimo uždarymo įvyks Vilties D-jos suvažiavimas.

Primename, kad Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Įstatų 7 str. 2 past. sako:

"Seime sprendžiamą balsą turi iki seimo pareigose buvęs Sąjungos pirmininkas, valdybos, bei tarybos nariai, skyrių pirmininkai ir tam seimui išrinkti skyrių atstovai, renkami po vieną nuo kiekvienos pilnos ir nuo vienos nepilnos dvidešimties skyriaus narių."

Prašome skyrių valdybas vykstantiems atstovams duoti raštu jų išrinkimo atstovais pažymėjimus.

Sąjungos valdyba ragina visus skyrius skaitlingai dalyvauti Sąjungos Seime. Kviečiame dalyvauti ne tik rinktus atstovus, bet ir visus skyrių narius, nes šis Seimas yra dešimtas — todėl jubiliejinis.